

SLOVENEČ

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V pravi prejemni mesečno . . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

== Inserati: ==
 Enostopna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . " 15 "
 za trikrat . . . " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna ostanila, zabavne, osamljene itd.:
 enostopna pettivrsta po 23 v.
Poslano:
 enostopna pettivrsta po 40 v.
 Izhaja vsak dan, izvenredni
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Balkan.

Pretrgane zveze. — Odhod poslanikov.

Sofija, 9. oktobra. (Kor. ur.) Agence Telegraphique Bulgare javlja: Verbalna nota, s katero je srbska vlada bolgarskemu poslaniku v Nišu naznanila pretrganje diplomatskih zvez med Bolgarijo in Srbijo, se glasi:

Kraljevo zunanje ministrstvo ima čast bolgarsko poslaništvo obvestiti, da je kraljeva vlada z ozirom na odpotovanje diplomatskih zastopnikov Rusije, Francoske in Angleške iz Sofije, solidarna z zavezniki čuti prisiljeno, da odpokliče svojega zastopnika v Sofiji Čolak Antica in da smatra poslanstvo ekselence Čapraškova, izrednega poslanika in pooblaščenega ministra Bolgarije v Srbiji, kot končano. Zato se bo vse potrebno odredilo, da se njemu in osebi njegovega poslaništva olajša odhod iz Srbije.

Sofija, 8. oktobra. (Kor. ur. Zakasnelo.) Srbski poslanik je zvečer odpotoval.

Srbske čete proti Bolgariji.

Chiasso, 10. oktobra. Magrini javlja 7. oktobra iz Soluna »Secolu«: Srbi so proti Bolgariji zbrali 100.000 mož; 20.000 pa so jih razpostavili ob železnici Dzevdjeli—Strumica. Na tem kraju pričakujejo nenadnega bolgarskega napada, ki naj bi pretrgal zvezo Srbije s Solunom.

Odhajajočim poslanikom v slovo.

Sofija, 9. oktobra. (Kor. ur. Zakasnelo.) Oficijski »Echo de Bulgarie« piše o odhodu poslanikov entente: Z obžalovanjem, toda brez nemira gledamo odhajati zastopnike narodov, s katerimi je Bolgarija zvezana po rodu ali z zelo starimi in velikimi simpatijami. Ruska diplomacija je na Balkanu napravila celo vrsto napak, toda ruski ultimati z dne 4. oktobra je pa najhujša in ruska javnost ga mora tem bolj obžalovati, ker ne moremo Rusov smatrati za prijatelje našega narodnega edinstva. To velja tudi o drugih zavezniških silah. List spominja na govor ministrskega predsednika Vivianija, ki je januarja klical na pričevanje nepodkupljivo zgodovino in konča: »Z glavo pokoncu gre Bolgarija bodočnosti nasproti in s ponositim mirom bo stopila pred to sodišče, že vnaprej gotova, da zmaga s svojo pravdo. Izjava bolgarskega vrhovnega poveljnika.

Sofija, 9. oktobra. (Kor. ur. Zakasnelo.) Novo imenovani vrhovni poveljnik in bivši vojni minister general Jekov je danes sprejel avstrijske, nemške, ogrske in ameriške častnike, katerim je izjavil: »Bolgarija si ne želi vojne. Mobilizirali smo šele tedaj, ko so Srbi, namesto da bi Macedonijo odstopili, zbrali čete na bol-

garski meji. Namesto da je Srbe prisilila k odjenljivosti, je ententa izročila Bolgariji ultimati in zahtevala takojšnji prelom z osrednjima silama, kar bi pomenjalo naš samoumor. Pri tem je ententa računala na notranje nemire v Bolgariji. Da se je odločila svoje suverenske pravice braniti s častjo. Ves narod se je zbral okoli vlade. Glede akcij entente v Črnem in Egejskem morju je Jekov izjavil, da bodo težave, računajo samo na moralni vtis in bodo težko imele kaj vpliva na vojaške kroge.

Italijani pomagajo?

Lugano, 11. oktobra. Iz Rima poročajo, da je Sonnino v zadnjem ministrskem svetu odločno zahteval, da se Italija udeleži balkanske ekspedicije. Ministrski svet je predloge odobrila. Italijani, menda 50 tisoč mož po številu, bodo imeli posebno operacijsko polje. Laško časopisje molči o tem ministrskem svetu.

Ententa blokira bolgarsko obrežje.

Ženeva, 11. oktobra. Iz Aten poročajo, da so kapitani jadrnic, ki so priplule 9. zvečer, pripovedovali, da močno angleško in francosko brodogradništvo že dva dni blokira Dedeagač in bolgarsko obalo.

Izpred Dardanel v Macedonijo.

Milan, 10. oktobra. »Secolo« javlja: Angleži so se odločili Srbiji pomagati in proti Bolgariji postaviti močne čete. Razmišljajo samo še, koliko in odkje naj jih vzamejo. Če jih ni 300.000, bo težko kaj napraviti in ker jih ne morejo dovolj naglo dobiti od drugod, jih morajo vzeti izpred Dardanel in tam samo braniti ali pa celo podjetje sploh opustiti. Vsi vojaški strokovnjaki so mnenja, da so resni uspehi na Galipoliju zelo težki, v kratkem sploh nemogoči in bi bila opustitev celo koristna. Angleško-francoski vojni svet se je v tem smislu že posvetoval in javno mnenje je na to že precej pripravljeno.

Izkrčevanje v Solunu.

Chiasso, 11. oktobra. Magrini poroča »Secolu« iz Soluna 7. oktobra:

Izkrčevanje čet se nadaljuje. Dosedaj se je izkrčalo 15.000 Francozov in 5000 Angležev. Noč in dan razkladajo vojni material. Dosedaj še ni odšel noben vojak proti Srbiji. Pričakujejo številnih transportov iz Mudrosa, Toulona in Marseilla.

Rotterdam, 11. oktobra. »Daily Mail« javlja 9. oktobra iz Soluna: Dosedaj se je izkrčalo 32.000 mož, med njimi 5000 Angležev.

Kristijanija, 11. oktobra. Iz Niša poročajo, da so vse v Solunu izkrčane čete že dospele na srbsko ozemlje. (?)

Prevoz izkrčanih čet ustavljen.

Ženeva, 11. oktobra. »Herald« potrjuje v neki brzopjavi iz Soluna, da je ustavljeno odpošiljanje ententinih čet, ker so Grki zasedli železnico.

Grški protest, odgovor entente in grška prepoved izkrčevanja.

Atene, 11. oktobra. Na Zaimisov protest glede izkrčevanja čet, so poslaniški zaveznikov odgovorili, da imajo sile entente prijateljska čutila za Grško in se hočejo brez vsake protiusluge zavezati, da bodo branili železnico Solun—Štip proti morebitnim napadom. Vsaka sila poda obvezno izjavo, da ostane železnica vključ v zasedenju ententinih čet v grški posesti in sicer mislijo zasedati železnico samo za čas vojne; delo čet se ne bo razširilo preko določenega ozemlja; ententa prevzame tudi stroške mobilizacije, katero je ta odredila za varstvo svoje nevtralnosti.

Iz vseh teh razlogov — pravi nota — zavezniki grškega protesta ne morejo vzeti na znanje in mora celo vstrajati pri tem, da grška vlada svojo noto umakne, kar naj bi se po želji entente zgodilo v 48 urah, da se morejo brez vsake ovire izkrčati čete, ki so na potu v Solun in Kavalo.

Ministrski predsednik Zaimis je poslanikom sporočil, da je kabinet nastopil vlado s programom, v katerem je vse do podrobnosti natanko določeno, da od tega ne more noben član kabineta niti za las odnehati. Žal mu je, da ne more ugoditi željam poslanikov in zato vzdržuje svoj protest. Grška vlada stoji na stališču, da je samo grška armada upravičena braniti grško ozemlje in zato ugovarja proti vsakemu tujemu vmešavanju. Grška vlada tudi vztraja pri svoji zahtevi, da zavezniške čete brez odloga zapuste grško ozemlje. Ministrski predsednik je končal: »Sicer pa sporočam gospodom poslanikom, da je vlada zaprla pristanišče v Solunu in Kavali.«

Srbsko-grška pogodba danes ne drži.

London, 10. oktobra. (Kor. ur.) »Daily Chronicle« poudarja: Za Grško je slučaj zveze le tedaj podan, če Bolgarija sama napade Srbijo, ne pa, če jo prej ali istčasno napadeta osrednji sili.

Venizelos gre na Francosko.

Frankobrod, 11. oktobra. »Frankfurter Ztg.« javlja iz Carigrada: Kot gotovo stoji, da Venizelos končno zapusti Grško in se naseli na Francoskem.

Venizelos in nova vlada.

London, 10. oktobra. (Kor. ur.) »Daily Chronicle« pravi, da bo Venizelos podpiral novo vlado. — »Daily Telegraph« pa javlja iz Aten, da je Venizelos pripravljen ponuditi vladi svojo brezpogojno pomoč, če

hoče izvršiti točno grške obveznosti proti Srbiji.

Med Bolgarijo in Grško se jasni.

Budimpešta, 11. oktobra. Iz Sofije javljajo: Grški poslanik Naum je obiskal Radoslavova in mu po naročilu svoje vlade naznanil, da stoji nova grška vlada na temelju načela oborožene nevtralnosti in polaga važnost na to, da se še nadalje vzdrži prijateljsko razmerje, ki odgovarja interesom obeh držav. Radoslavov je v imenu vlade to izjavo vzel na znanje z velikim zadovoljenjem.

Mogoče gre Grška z Bolgarijo?

Venizelosov odstop je v Sofiji napravil ugoden vtis. Zastoj je bilo Venizelosu, ki je plaval v objem Angležev, dokazovati, da si Bolgarija želi prijateljstva z Grško. Z vlado, ki hoče voditi čisto grško politiko, bo sporazum lažji.

»Südslavische Korr.« javlja iz Aten: V atenskih merodajnih listih se množijo glasovi, ki priporočajo sporazum z Bolgarijo in celo govore o možnosti skupnega postopanja, in pri tem povdarjajo, da je v interesu Grške, da se pod Venizelosom raztrgane niti do osrednjih sil začno presti na novo. Vladi blizu stoječi listi izjavljajo, da je bila grška mobilizacija vsled nemških in bolgarskih obljub odredjena čisto po nepotrebnem.

»Akropolis« piše: Položaj je tak in zna privedi tako nepričakovane stvari, da bi ne bilo tega treba imenovati čudež, če gremo nenadoma skupno z Bolgarijo.

Nizozemci in nevtralnost Grške.

Amsterdam, 9. oktobra. (Kor. ur.) Velik del najuglednejših nizozemskih listov ostro obsoja, ker je kršila Anglija nevtralnost Grške.

Bolgarija se ne pogaja z Rumunijo.

Kolin, 11. oktobra. »Kölnische Ztg.« javlja iz Sofije: Proti trditvam v časopisju vemo, da z Rumunijo ni bila sklenjena niti pogodba, niti se ne vrše pogajanja.

Rumunija mora biti nevtralna.

Curih, 9. oktobra. Dočim laško časopisje še vedno upa na Rumunijo, prinaša »Italia« razgovor z rumunskim poslanikom v Rimu knezom Ghiko, ki je izjavil, da se ima Rumunija bati napada od nemško-avstrijske in bolgarske strani. Rumunija je zato prisiljena k nevtralnosti, pa ravno zato bo mogla ententi veliko koristiti in če se razmere predručajijo, se bo morda udeležila celo vojaških operacij.

Bratiano noče mobilizirati.

Kodanj, 9. oktobra. Petrograjski dopisnik »Politiken« poroča, da je neka zbornična skupina pred kratkim zopet nujno

LISTEK.

Med počitkom za soško fronto.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Ob Soči, oktobra 1915.

Neko noč so prišli Dalmatinci iz bojne črte k nam. — Trudni, umazani, izmučeni. Odložili so vso opravo, razprostrli po tleh suknje, deli telečnjak pod glavo in zaspali trdno, težko spanje.

Drugo jutro se je začelo že na vse zgodaj živahno življenje po našem dvorišču. Okoli vodnjaka so se gnetli vojaki in se umivali, veselo in prhajoče, kakor se umiva človek prvič po 41 dneh. Zakaj vse te dni so bili zakopani v strelskih jarkih tik ob Soči in tam je izključena vsaka misel in želja po umivanju in čiščenju.

»41 dni smo ležali v jarkih,« je pripovedoval vojak, Slovenec iz Postojne, »le kakih 60 korakov oddaljeni od Lahov. Slišali smo jih dobro in jih pozdravljali s praznimi steklenicami, ki smo jih metali k njim. To jih je silno jezilo in gorje našemu vojaku, ako je pokukal iz jarka. Takoj je počila puška in krogla je zažvižgala okoli ušes. Mi smo pa dvigali lopate in jih vihteli pre-

ko jarka, kakor smo delali to na strelišču pri vajah, češ: »Nisi zadel, polentar!«

Ves obraz se mu je smejal pri tem spominu in z zadovoljnim usmevom je gledal po tovariših, ki so si že prali hlače, suknje in perilo na deskah in jih krtačili.

»Nekoč,« je nadaljeval z onim veseljem, s katerim pripovedujejo dobri in priprosti ljudje svoje doživljanje, »so Lah napadli »Šance« na Kalvariji, obkolili moj vod in nas gnali proti lastnim jarkom. Tedaj pa so začele reglati naše strojne puške in topovi. Padel sem na tla kot da bi bil ranjen, in se skril pod laškim ranjencem. Laški častnik je rotli svoje moštvo naj ne beži, a nič ni pomagalo. Drugo jutro sem se v svitu priplazil z večino svojih tovarišev nazaj k našim, obložen z jedili in pijačami, ki so jih Lah v naglici pustili v jarku. Tako sem prebil eno noč v laškem ujetništvu.«

Po dvorišču je vladalo veselo življenje. Srajce stasitih in mišičastih Dalmatincev so se svetile v jutranjem solncu. Tam šta čistila dva puškino cev z vrvice, ta je pral suknjo, oni hlače, tretji srajco. Zopet drugi so pisali vojno poštne dopisnice, ki jih v strelskem jarku niso mogli. S trdo, koščeno roko so pisali, z roko, ki ustvarja našo bo-

dočnost. In tudi pisava je trda, okorna, a oči jim bleste od zlatih src, ki bijejo pod temi zamazanimi suknjami. V kotu čepita dva, eden narekuje, drugi piše.

»Piši ji, da jo imam rad in da naj pazi na vino. Da vedno mislim nanjo, tudi v strelskem jarku, piši...«

Govoril je z drhtečim glasom in misli so mu bile že vse doma, pri ženi, otroku, v hlevu in na poljih in vinogradih.

»Piši još, da joj ljubim crne oči!« je narekoval tišje in z mehkim glasom. Zardel je, ko me je zagledal in vedel, da sem nehote poslušal. A ko ni videl ironije v mojih očeh, me je hvaležno pogledal.

»Šta češ,« se mi je opravičil, »ja imam trdno ruku, a mehko srce!«

Nasmehnil sem se mu in nadaljeval pogovor s Postojnčanom, ki je pravil dalje: »Lah ni napadal zadnje čase. In mi smo kopali noč in dan in si zgradili na Kalvariji celo podzemeljsko mesto z električno razsvetljavo in ventilatorji, kjer smo varni pred granatami. Toda nekaj bi nam skoro škalo veselje. Patrulja je izvedela, da kopljejo Lah podzemeljske rove pod naše jarke z namenom, da nas vržejo v zrak. Oddaljenj da so od nas le še kakih 30 metrov. Naša naloga je bila tedaj, razstreliti laške postojanke. Neko noč je za-

čela vsa naša artiljerija obstreljevati laške postojanke z vsemi kalibri. Ko nam je dobro pripravila pot za napad, smo z lahkoto pregnali ostanke iz njihovih postojank in jih gnali kot brezumne naprej. Za nami je saperski bataljon uničil in razstrelil laške jarke tako, da so zdaj oddaljeni kakih 400—500 korakov, odkoder nam ne morejo škodovati. Zdaj živimo brez skrbi in čakamo le trenutka, ko jih preženemo popolnoma iz naše zemlje. Bog daj, da bi se to zgodilo kmalu.«

Po štirinajstih dneh so nas Dalmatinci zapustili da zamenjajo druge in odkorakali so, okrašeni s cvetjem, veseli in razigrani v bojno črto.

Dr. Faidutti v goriškem vojnem pasu.

O obisku goriškega deželnega glavarja dr. Faiduttija na Goriškem se poroča:

Mons. Faidutti se je na svojem potu v Ljubljani sestal z Nj. Visokostjo našim prevzvišenim nadškofom dr. Sedejem, ki mu je poročal o odredbah glede dušnega pastirstva med našimi begunci v raznih naselbinah na Češkem in Moravskem ter v koncentracij-

ponovila zahtevo, da Rumunska mobilizira. Bratiano je to zopet odklonil.

Okluc rumunskih unionistov.

Zveza rumunskih unionistov razglasa: Karpate, zibelko našega naroda, je ogrsko nasilstvo že pred desetimi stoletji napravilo za mejo med brati. Že tisoč let pričakovan trenutek osvobođenja je napočil. Naši sovražni sosedi imajo v od njih spočetih vojni na svoji strani samo Turke in Nemce, ki si hočejo v svoji blazni ošabnosti podjarmiti ves svet. (Preveč jim pripisujejo. Op. ur.) Proti njim se bore štiri najmočnejše in najbogatejše dežele na svetu. Če si ne upamo ob strani teh velikanih izpolniti svoje usode, tedaj bo knjiga rumunske usode zaprta s sramoto. Pot pelje preko Karpatov do zaveznicov, ki se bojujejo za osvoboditev teptanih. Boj je prišel do naše meje. Ogrri nam hočejo odrezati našo zvezo z zahodom in nas vkleniti v železen obroč. To hočemo zavrniti. Naj se pozove junake. Če je vlada odločena, da vodi Rumunijo na pot dolžnosti, tem boljše, če pa ne, naj pridejo drugi. Federacija je odločena izpolniti svojo dolžnost do skrajnosti in zahteva podporo vseh. To je volja dežele, ki edina ima pravico odločevati.

»Ja, ti nesrečni Italijani.«

Berolin, 11. oktobra. Ženevski dopisnik »Deutsche Tageszeitung« poroča po avtentičnih vestih iz francoskih krogov, da je izprememba balkanskega položaja rodila pri francoskih politikih hudo sovraštvo proti Italiji. Vse dolži Italijane, da se s svojo poželjivostjo po vzhodni obali Adrije vse balkanske narode napravili za sovražnike in povzročili sovraštvo in ljubosumnost Grške. Razumni politiki sedaj uvidevajo, kako nevarno je bilo Italijo si privzeti kot zaveznico, ker je bilo s tem izjavljeno, da je ententa solidarna z laško zahtevo po Adriji. Vsled laških zahtev sta postali Rusija in Srbija nezaupljivi, katera se je pridružila še Grška. Če bi ne bilo Italije k ententi, bi bila danes Makedonija bolgarska in Grška gotovo na strani entente. Sedaj se hočejo Italijani, ki ne morejo dosedaj pokazati še nobenega uspeha, odstraniti od solunske operacije, čeprav so v polni meri odgovorni za izbruh balkanske vojne, ker so pozeleli slovansko obalo.

Ostri napadi na angleško diplomacijo zaradi Balkana.

London, 10. oktobra. (Kor. ur.) »Morningpost« zahteva v uvodniku, naj Grey odstopi. List piše: »Zunanji urad je popolnoma in sramotno odpovedal.« Greyu očita omahljivost in graja njegovo slabotno politiko na morju. Vodstvo zunanje urada je dovolj dvoumno. Greyeve napake povzročajo morebiti le njegova nesposobnost. Če ni nesposoben, kaj li?

London, 9. oktobra. (Kor. ur.) »Globe«

izvaja v uvodniku: List, ki spoštuje samega sebe, ne more več molčati, da je angleška diplomacija popolnoma odpovedala. Zunanji zadevi ne morejo več, da bomo varni, voditi v Foreigne office (angleško zunanje ministrstvo. Op. ur.) tako, kakor se to godi zdaj. Strašno je, kakor je bila Anglija diplomatsko udarjena. Ni drugega izraza za to. S slabimi slutnjami sledimo igrokazu, kako vodita našo diplomacijo državni tajnik, ki ne govori nobenega tuje jezika, in lord Creve, katerega mati in žena sta Nemki. Vse neuspehe povzroča ta usodna skupnost, kar se mora končati, če nečemo, da bo napakam sledila nesreča.

London, 10. oktobra. (Kor. ur.) »Times«, »Daily Mail« in »Morningpost« nadaljujejo z ostrimi napadi na angleški zunanji urad, ki je, kakor trde, pokvaril položaj na Balkanu. »Times« izvaja glede na obrambo zunanje urada v liberalnem listu »Stear«. »Stear« piše, da bi ravno to lahko očitali tudi zunanjim ministrstvom Francije, Rusije in Italije. »Times« pravi, da to gotovo ni res. Anglija zavzema na Balkanu svoje posebno stališče, posebno v Bolgariji. Anglijo edino med državami sporazuma smatrajo za velesilo, ki ne zasleduje na Balkanu nobenih sebičnih namenov. Na Rusijo gledajo nezaupljivo in Francijo smatrajo le za zaveznico Rusije. Naravnost smešna pa je trditev, da so bili predlogi Italije prijatelji Srbiji. Edino Anglija more računati s tem, da jo tudi poslušajo. Z neprevidezjo, malosrčnostjo in z nedoslednostjo so v zadnjih mesecih zaigrali to ugodnost neprecenljive vrednosti, ki se lahko še zopet pridobi, a le, če vlada krepko nastopi in če jo podpira vsa sila javnega mnenja.

Nov angleški operacijski načrt, ki bo prevrgel Balkan.

Lugano, 11. oktobra. »Idea Nazionale« javlja iz Berna: Angleški zunanji urad je izdelal nov operacijski načrt, ki bo na presenetljiv način izpremenil ves balkanski položaj, prevrgel avstrijsko-nemški načrt vpada in prisilil Rumunijo in Grško, da se pridružita ententi. Glavno vlogo bo igralo angleško brodovje.

Težaven položaj Srbov in Italijanov v Albaniji.

Berlin, 11. oktobra. Iz Bukarešte se poroča: Po sem došli poročili so prodirale močne albanske čete proti Tirani in prisilile tam se nahajajoče srbske in laške čete, da so se umaknile. Položaj Italijanov v italijanski garniziji v Draču je skrajno kritičen. Albanski vstaji pod vodstvom Prenk Bib Dode so osvojili neko točko, ki je bila zasedena od srbskih in italijanskih čet. En srbski in dva italijanska topova ter bogate municijske zaloge so prišle Albancem v roke.

Prodiranje v Srbijo napreduje. — Dosedaj ujetih 2166 Srbov in zaplenjenih 26 topov.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 11. oktobra. Uradno poročajo: V Mačvi in pri Obrenovcu nobenih posebnih dogodkov. Tiste avstro-ogrške in nemške sile, ki so bile prodirale čez Belgrad, so vrgle Srbe iz njih utrdb južno-vzhodno in južnozahodno od mesta. Naše čete so ob tej priliki vzele z naskokom »Zeleno goro« in Veliki Vračar.

V prostoru pri Smederevu in pri Požarevcu so pridobile divizije naših zaveznikov zopet znatno na prostoru.

Ob zavzetju Belgrada je padlo c. in kr. vojnim silam v roke 9 ladjinskih topov,

skih taborih. Spremil je Nj. Visokost do Cerkna ter obiskal vse vasi na visoki planoti. Nato se je v spremstvu preč. don Rojca z avtomobilom peljal dalje v kraje, ki so najhuje izpostavljeni v vojnem pasu. Na tej poti je došel v neko gorsko vas, kjer je bilo ravnokar ponehaval strahovito bombardiranje od strani sovražnika ter je ljudstvo vse prepadeno in tresoč se prihajalo iz različnih skrivališč. Zvonik porušen, cerkev poškodovana, župnik prepaden in brez besed.

Ljudstvo je pozdravilo g. deželnega glavarja kot angela tolažnika v teh strašnih trenutkih in se zaupno zbralo krog njega; njegova navzočnost jih je krepila in tolažila. Gospod deželni glavar je vzel na znanje najnujnejše želje in potrebe ljudstva in obljubil hitro pomoč. Od tu je nadaljeval svojo pot, vedno v avtomobilu, mimo sovražnih topov, tuintam vidnih; na nekaterih točkah je moral avtomobil počasneje voziti, da bi ne dvigal prahu in ne izdal vedno čuječemu sovražniku cilja. Na svoji poti je gosp. dež. glavar obiskal vse vasi in se povsodi zanimal, tudi v podrobnosti za krajevne in splošne potrebe. V D. je imel tolažbo in visoko za-

doščenje, da je mogel pozdraviti Nj. ces. in kralj. Visokost nadvojvodo prestolonaslednika Karla Franca Jožefa (v imenu patriotske dežele), in sicer ne samo v imenu onega dela prebivalstva, ki ga na teh junaških tleh sprejema z nepopisnim navdušenjem kot značilca njegove bodoče sreče pod milim habsburškim žezlom, marveč tudi v imenu usmiljenja vrednih »posili regnicolov«. Njegova Visokost je z dopadajenjem sprejel poklonitev in govoril besede velikodušne tolažbe in zagotovila, da zmaga sveta stvar in ostane domovina nedotaknjena. Nato se je izvestil o akciji za begunce in izrazil željo, da bi postali njihovi življenjski pogoji kolikor le mogoče ugodni.

Nadaljujoč svojo pot, se je gosp. deželni glavar spričal, da so se v nekaterih, doslej skoro nedohodnih predelih izvršila velekoristna dela: 12 m široke ceste, kjer je vodila preje komaj kozja stezica; našel je daleč napeljavne vodovode, kjer je bilo preje življenje radi pomanjkanja pitne vode skoraj nemogoče — z eno besedo: velikanski razvoj.

prehod čez Donavo končan. Osvojeni so južno od Belgrada vrhovi, ki leže med Žarkovom in Mirijevom. Bolj vzhodno od tam se napada. Z naskokom je bila vzeta postojanka ob donavskem loku pri Rami. Dalje nižje pri Orčovi so se bili mestoma artiljerijski boji. Nemške čete so ujele dozdaj 14 častnikov, 1543 mož in so zaplenile 17 topov, med njimi 2 težka, kakor tudi 5 strojnih pušk.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

Naša ofenziva v Srbiji proti skrajno silovitemu odporu napreduje. Srbsko armado so od decembra dalje glede na obrambno silo spravili skoro na prejšnjo višino. Nekatera poročila pravijo, da šteje srbska armada 300.000 mož.

Armada Kövesz nadaljuje ofenzivo na prostoru med Obrenovcem—Belgradom—Smederevom. Med tem ko se obe krili držita še nekoliko nazaj, se napad v središču pri Belgradu nadaljuje z vso odločnostjo in je včeraj privedel do osvojitve višin jugozahodno in jugovzhodno od mesta, čez katere vodi cesta v Smederevo in Aranjelovac. Gora Vračar je oddaljena dva kilometra od jugovzhodne mestne meje. Srbi so gorovje in gričevje južno od Belgrada utrdili z več zaporednimi obrambnimi črtami in kar najtrdovratnejše branijo te močne utrdbe.

Čete armade generala Gallwitzja dobro napredujejo na južnem bregu Donave, na prostoru južno od Smedereva in Požarevca, torej v dolini na obeh straneh Morave. Napredovanje teh čet ne bo ostalo brez vpliva na trdovratne boje na gorovju južno od Belgrada.

SRBSKA POROČILA O NAŠEM PRODIRANJU.

Bukarešt. Srbski listi poročajo iz glavnega stana v Kragujevacu: Belgrad so pričeli obstreljevati ponoči od 4. na 5. t. m. Ko se je zmračilo, so se pripeljali avstrijski monitorji pred Belgrad in so pričeli obstreljevati utrdbe. Istočasno so posegle v boj tudi težke baterije na zemunskem bregu, artiljerija na že prej zasedenem Ciganskem otoku je obstreljevala srbske postojanke na Topčideru. Izredno ljute so bile, kakor se zdi, obstreljevalne srbske postojanke pri Ramu, kjer je padlo po uradnem srbskem poročilu veliko težkih granat. Poročilo srbskega glavnega stana tudi obvešča, da je napadlo brodovje 20 letal zadaj ležeče srbske postojanke. Letala so obstreljevala Požarevac in Gorico. Na Požarevac je bilo vrženih 30 bomb. Srbska armada je zgradila tri močne obrambne črte, da bi se uprla sovražnemu vpadu. Tukajšnji srbski poslanik govori o odporni sili srbske armade zelo samozavestno, a naglašja, da mora četverosporazum prihiti kmalu na pomoč. Brambo Belgrada je vodil kraljevič Aleksander.

VELIKANSKE IZGUBE SRBOV.

Bukarešt. Bolgarski listi poročajo, da so imeli Srbi velikanske izgube. Napadalci so popolnoma sestrelili njih lahke baterije — a tudi pehota je imela neverjetno visoke izgube. Na Ciganskem otoku so zopet pokopali 600 srbskih mrtičev. Na belgrajskih cestah leži veliko mrtvih srbskih vojakov. Bolnišnice so prenapolnjene z ranjenci. Prevzeli so jih sanitetni oddelki avstrijskih čet. Avstrijci skrbijo tudi za srbske ranjence.

LETALCI VNOVIČ NAD NIŠOM.

Bukarešt, 11. oktobra. Iz Niša se poroča: Včeraj se je zopet pojavil zrakoplov nad Nišom in vržl več bomb; sedem oseb je ranjenih. Zrakoplov je priplul od severa.

ČRNOGORCI PRIČAKUJEJO NAPADA NA LOVCEN.

Berlin. »Lokalanzeiger« poroča iz Newyorka: Črnogorci pričakujejo, da Avstrijci zopet napadejo Lovčen. V Kotorškem zalivu so razvrstili 12 topov. Črnogorci se nameravajo obupno braniti.

Nova zastava naše armade in nova zastava naše mornarice.

Dunaj, 11. oktobra. (K. u.) Cesar je izdal sledeče povelje armadi in mornarici: Moja volja je, naj predstavlja zastava Moje armade in zastava Moje vojne mornarice državno pravno odgovarjajočo smiselno sliko temelju programatične sankcije obstoječe zveze obeh držav avstro-ogrške monarhije.

Vsled tega sem odobril, da nosi zastava in prapor armade na eni strani grba Avstrije in Ogrske eden poleg drugega, ki ju veže grb Moje hiše in oklepa trak: »INDIVISIBILITER AC INSEPARABILITER«.

Na drugi strani se nahajajo v sredi Moje inialije; v kota sta postavljene menjačice za cesarska krona in ogrska sveta krona.

Zastava in prapor sta bela in obdana po menjačicah se črno-rumenih

115.000 SIROT V SRBIJI.

Kakor poroča »N. W. Tagblatt«, piše srbski list »Novosti«: Pretresljivo sliko vojnih grozot nudijo sirote katerih v Belgradu kar mrgoli. Za 6600 vojnih sirot je skupščina v svoji zadnji seji obljubila skrbeti. Ali 115.000 sirot — piše srbski uradni list »Srpske Novine« sam — je danes v deželi, za katere se mora skrbeti. Nismo pa še pri koncu z bedo. Ali se je potem čuditi, da se v od politikov zapuščenem Belgradu opažajo struje, ki so v prvi vrsti samo socialnega značaja?

Strategija nove balkanske vojne.

Uradna poročila osrednjih držav poročajo, da so si zvezne čete utrle prehod čez Savo in Donavo. Te kratke vesti nam poročajo, da se je po vročih diplomatskih bojih na Balkanu pričela tudi vojaška akcija v vsem svojem obsegu. Diplomatom osrednjih velesil se je posrečilo dobiti svojim vojskam novega aktivnega zaveznika in vrhovni vojni vodstvi na Savi in Donavi sta se požurili, da takoj izrabita nov in ugoden položaj za ofenzivne operacije na Balkanu. Hitrost take odločitve je bila tudi potrebna z ozirom na vojaške načrte entente, ki je jasno pokazala svoje namene z izkrcavanjem svoje vojske v Solunu in drugih lukah Egejskega morja.

Res je, da so dosedaj srbske čete zapletene v vroč boj samo z avstrijskimi in nemškimi četami, ali vsak trenutek moremo pričakovati vesti, da je sedanja svetovna vojna posegla na novo ozemlje, na katerem najbrže pride do vrhunca krize te velike človeške tragedije. Geslo strategije centralnih sil v tej novi fazi vojne je, priti čim preje v zvezo s svojim južnim zaveznikom — Turčijo. Temeljna ideja tega podjetja določa tudi strategijo, naravne razmere Balkana pa potrebno taktiko. Glavno nalogo ima na vsak način vojska, ki se je pričela gibati v dolini reke Morave, in nji je določeno sodelovanje z bolgarsko vojsko, katera bo, pod vodstvom generalnega štaba, v katerem se nahajajo višji avstrijski in nemški častniki, morala operirati v začetku v soglasju skupnih interesov novih zaveznicov, a šele pozneje se bo mogla posvetiti oživotvorenju svojih narodnih idealov. To pomeni, da bo šla glavna bolgarska vojska iz Solije čez Caribrod proti Pirotu, in bo začela svoje operacije v dolini Nišave. Istodobno bodo odšli bolgarski oddelki proti Zajčaru in bodo poizkušali prodreti v notranjost Srbije ob železniški progi Prahovo—Negotin—Paračin. Vse te operacije bodo imele ta namen, da napadajo v boku nazaj potisnjeno srbsko vojsko. Popolni uspehi zveznih vojsk bo šele tedaj dosežen, kadar dobe v svoje roke železniško zvezo z Sofijo, ki vodi skozi Niš. Samo ta zveza s Turčijo more biti stalna, ker druga še mogoča pot, ki je navezana na Donavo, bi bila nestalna in vedno problematična vsled dvomljivega obnašanja Rumunije. Bolgarska vojska bo imela razen imenovane glavne tudi to postransko nalogo, da na pripravnih krajih poizkuša odrezati železniško zvezo Soluna s srce Srbije. Ta železniška proga se nevarno približuje politični bolgarsko-srbski meji v okolici bolgarskega mesta Strumnice in srbskega mesta Vranje. Ker je pa ozemlje na več krajih nepriljavno za razvoj večjih oddelkov, zato bodo imeli v teh krajih boji le značaj prask. V daljšem razvoju te balkanske vojne, v slučaju uspeha osrednjih sil na severu Srbije, ko bi hoteli Bolgari z oboroženo silo okupirati Makedonijo, potem bi zopet tudi znala Bregalnica igrati važno vlogo.

Kakšne vojaške protikorake misli storiti ententa v zvezi s Srbijo, to je za sedaj še težko dognati in to vsled tega, ker je zadržanje Grčije, posebno Rumunije še vedno dovolj nejasno. Kdaj da nastopi za ti državi slučaj zveze, še ni odločeno. Operacije osrednjih sil so v popolnem teku, a trenutno morejo le računati z odporom svojih dosedanjih sovražnikov.

(Konec prihodnjic.)

in rdeče-belo-zelenih trikotnih plamenih.

Vojna zastava naj v svojem neizpremenjenem redu v razvrstitvi barv kaže poleg ščita in grba »avstrijske hiše starozgodovinski rdeče-beli ogrski grb.

Po tej naredbi dobi požrtvovalno veselo skupno delujoča moč vseh narodov monarhije, ki je poplemenitena z zmagovito junaško srčnostjo, katero udeležuje Moja armada in Moja mornarica v sedanji svetovni vojski, tudi spominski znak za najoddaljenejše čase.

K zastavi in praporu naj se vedno ponovi prisega zvestobe vojščakov: Z združenimi močmi braniti in skalnato trdno ohraniti zvezo Avstro-Ogrske z Mojo hišo.

Sedanje zastave, priče vseh mnogo preizkušenih vojaških čednosti Moje armade, ostanejo polkom in se bodo nadomestile šele z novimi v primeri

potrebe. Obstoječi trakovi zastav ostanejo v uporabi svojega namena.

Novi prapori se prično rabiti, ko bodo izdelani.

Vojna mornarica bo na dan, ki se bo še določil, razobesila ob isti uri zastavo, ki prevzame vse slavne tradicije Moje mornarice.

Izvedbo vsega potrebnega poverim Mojemu vojnemu ministru in Mojemu poveljniku mornarice.

Dunaj, 11. oktobra 1915.

Franc Jožef I. r.

Nov skupni avstro-ogrski grb. Grbi avstrijskih dežel.

»NEDELJIVO IN NELOČLJIVO.«

Dunaj, 11. oktobra. (Kor. ur.) Uradna »Wiener Zeitung« razglasa cesarjevo lastnoročno pismo ministru c. in kr. vladarske hiše in zunanjih stvari, ki ustanovlja skupnim uredbam monarhije skupen grb.

»Freundenblatt« izvaja ob tej priliki: Dolgo že se je priznavalo, da je ustanovitev skupnega grba neobhodno potrebno in se je mislilo na to. Sedanji ukrep ni nič drugega, kakor da se je izvedel že dolgo nameravani in napovedani načrt krone.

Skupni grb, ki temelji na zgodovinskem temelju, naj izraža posebnost državnopravne sestave monarhije. Namen se doseže tako, da veže grba obeh držav grb vladarske hiše in se združi v podobi grba po traku, ki opozarja naravnost na pramatično sankcijo, in trdno vez še med obema državama še posebno opozarja napis: »INDIVISIBILITER AC INSEPARABILITER.« (Slovensko: Nedeljivo in neločljivo.)

Dunaj, 12. oktobra. (Kor. ur.) Današnja »Wiener Ztg.« objavlja Najvišje lastnoročno pismo ministrskemu predsedniku grofu Stürgku, ki določa grbe avstrijskim deželam. Najvišja odredba je v tesni zvezi z istočasno proglasitvijo določil o ustanovljenem grbu skupnih naprav avstro-ogrskih monarhije, ki obstoja iz grbov obeh držav in je zvezan z hišnim grbom Najvišje vladarske hiše in ki jih ovija geslo naglašajoče nerazdeljivo skupnost obeh držav. Grb dežela Bosne in Hercegovine, ki tvorite bistven del monarhije, a ki zdaj še nista pravno prideljeni nobenemu državnemu ozemlju, je sprejet tako v seznam avstrijskih kakor tudi ogrskih grbov, ki se je bil ob tej priliki izpopolnil. Določitev avstrijskega državnega znaka je ustvarila zdaj enoten grbni znak, ki določno izraža državno enoto avstrijskih dežel. Notranja organizacijska skupnost in trdno državno pravno ogroditelj teh dežel kot enotne države »Avstrija« se posebej smiselno izraža. S tem zadobi vzvišeno dejstvo političnega razvoja, poglavitnega avstrijske državne misli in državnega čuvstva avstrijskih rodov, njih solidarnost in poštrevovalna udanost skupni domovini, ki se je osobito v sedanji vojski tako lepo pojavila in ki je dobila po vojski nove, mogočne nagibe, slovesno potrdilo in dostojen smislen izraz.

Dunaj, 11. oktobra. (K. u.) Naslednja Najvišja lastnoročna pisma se uradno objavljajo:

Ljubi baron Burian! Z namero, da preskrbim za rabo pri skupnih uredbah avstro-ogrskih monarhije grb, ki odgovarja državnopravnemu razmerju, sem se odločil, da ustanovim skupni grb, sestojeci iz avstrijskega in ogrskega grba, ki ju veže Moj hišni grb, po priloženih narisih in heraldičnem opisu ter vam naročam, da odredite nadaljno glede rabe novega grba pri skupnih centralnih mestih in v zunanji službi.

Dunaj, 11. oktobra 1915.

Franc Jožef I. r.

Ljubi grof Stürgk! Ministru Moje hiše in zunanjih zadev pošiljam v priloženo pismo.

Franc Jožef I. r.

Ljubi grof Tisza! Ministru Moje hiše in zunanjih zadev pošiljam v priloženo pismo.

Dunaj, 11. oktobra 1915.

Franc Jožef I. r.

Priloga najvišjih lastnoročnih pisem. Opis skupnega grba.

Skupni grb se ustanavlja tačas v dveh kategorijah: »srednji« (I) in »mali« (II), dočim se sestava »velikega« prihrani za poznejši čas.

V to se bosta porabila drug poleg drugega stoječa sama v sebi popolnoma zaključena grba v monarhijo nerazdružno združenih držav Avstrije (B) in Ogrske (C) — katerima obema se v srednjem grbu pridene grb dežel Bosne in Hercegovine do ureditve njenega državnopravnega stališča v monarhiji —, ki ju veže štite presegajoči in z verižico reda zlatega runa obdani grb

Najvišje vladarske hiše in iz pragmatične sankcije oziroma § 7. ogrskega zakonskega člena II. iz l. 1722/23 povzeto geslo »Indivisibiliter ac inseparabiliter.«

I. Srednji grb.

Le-ta se sestavi iz v obeh državah monarhije ustanovljenih srednjih grbov z njunimi kronami in iz po enega zraven spadajočega ščitodržca na ta način, da dobita za podstavo zlat ornament, skozi katerega se vije trak z geslom; med njima najdejo svoje mesto tudi trije najvišji redovi za zasluge.

A) Grb Najvišje vladarske hiše je položen na štita obeh držav Avstrije in Ogrske tako, da presega oba, njega samega pa presegati zgodovinski kroni obeh državnih grbov: avstrijska cesarska krona in ogrska sveta krona.

Ščit tega grba je dvakrat preklan in kaže v srednjem polju srebrno bruno v rdečem temelju (»Avstrijska hiša«), desno modro kronanega rdečega leva z mečem in iztegnjenim jezikom na zlatem temelju (Habsburg) in levo rdeče posevno bruno s tremi posevnimi okrnjenimi srebrnimi orli na zlatem temelju (Lothringen.).

Ščit pokriva avstrijskim cesarskim princem in nadvojvodom ter kraljevim ogrskim princem pripadajoča sedmero-zgibna kraljeva krona; obdaja ga verižica reda zlatega runa.

B) Na desni strani stoječi grb avstrijskih dežel kaže štiri drug na drugega položene štite: hrbtni (d), glavni (c), srednji (b) in srčni grb (a).

a) Srčni štīt predstavlja grb »avstrijske hiše«: Srebrno bruno na rdečem temelju.

b) Srednji grb je razdeljen, zgornji enkrat, spodaj dvakrat razklan, ter združuje grbe starih dednih dežel:

1. (Zgoraj, desno.) Nadvojvodina Avstrija pod Anizo: Pet (2, 2, 1) zlatih orlov na modrem temelju.

2. (Zgoraj, levo.) Nadvojvodina Avstrija nad Anizo: Preklan, spredaj na črnem temelju zlat orel, zadaj trikrat preklan v srebrni in rdeči barvi.

3. (Spodaj, desno.) Vojvodina Štajerska: Na zelenem temelju srebrn pard z mečem in rdečimi rogovi, kateremu iz žrela sika plamen.

4. (Spodaj, levo.) Vojvodina Koroska: Preklan, spredaj v zlatu trije korakajoči črni levi drug nad drugim, zadaj na rdečem temelju srebrno bruno.

5. (Spodaj, na sredi.) Vojvodina Kranjska: Na srebrnem temelju moder orel s cesarsko krono na glavi in rdečim mečem v krempljih, čez prsi in peruti zapon v obliki luninega krajca, razdeljena v dve vrsti, vsaka po sedem prostorov v zlatu in rdeči barvi.

c) Glavni štīt je dvakrat preklan in trikrat razdeljen, delilna črta med srednjima prostoroma tretje in četrte vrste pomaknjena za polovico višine posameznega prostora navzdol, srednji prostor tretje vrste zopet preklan in v enaki prostor najsprednejše vrste vtaknjena ost:

1. (Najzgornejša vrsta, v sredi.) Kraljevina Češka: Na zlatem temelju srebrn dvorepi lev z zlato krono in mečem.

2. (Najzgornejša vrsta, desno.) Kraljevina Galicija in Lodomerija: Na modrem temelju, korakajoč na rdečem brunu, črn vran, spodaj tri (2, 1) zlate krone.

3. (Najzgornejša vrsta, levo.) Kraljevina Dalmacija: Na modrem temelju tri (2, 1) zlate, naprej zroče levje glave z zlatimi kronami.

4. (Druga vrsta, desno.) Vojvodina Zgornja in Spodnja Šlezija: Na zlatem temelju zlat kronan in oborožen orel, čez prsi in peruti navzgor zapognena srebrna zapon, ki se končuje z deteljnim perescem, na sredi pa ima zatak-njen križec.

5. (Druga vrsta, levo.) Vojvodina Solnograška: Preklan, spredaj v zlatu črn lev, zadaj na rdečem temelju srebrno bruno.

6. (Tretja vrsta, desno.) Mejna grofija Moravska: Na modrem temelju zlat kronan in oborožen, rdeče in zlat razpredeljen orel.

7. (Tretja vrsta, levo.) Poknežena grofija Tirolska: V srebru zlat kronan in oborožen rdeč orel, čez vsako perut zlata zapon, ki se končuje z deteljnim perescem.

8. (Tretja vrsta, sreda, desno.) Dežela Vorarlberška: V srebru trodelna rdeča cerkvena zastava.

9. (Tretja vrsta, sreda, levo.) Mejna grofija Istra: Na modrem temelju korakajoč zlat kozel z rdečim mečem.

10. (Najspodnejša vrsta, desno.) Vojvodina Bukovina: Preklan, na modrem in rdečem temelju med tremi (1, 2) šesterožarnimi zlatimi zvezdami, naprej zroča naravna turova glava.

11. (Najspodnejša vrsta, levo.) Bosna in Hercegovina: Na zlatem temelju od levega ščitovega roba iz srebrnih oblakov prodirajoča, zakrivljena, oble-

čena roka (do rame), v goli pesti vihteč golo krivo sabljo z zlatim ročajem.

12. (Najspodnejša vrsta, sreda.) Poknežena grofija Gorška in Gradišćanska: Preklan, spredaj posevno predeljen, zgoraj na modrem temelju zlat kronan zlat lev, spodaj petkrat zlat in rdeče protiposevno predeljen (Goriška), zadaj zlat in modro predeljen sidrni križ (Gradiška).

13. (Vtaknjena ost.) Neposredno državno mesto Trst: Razdeljen, zgoraj v zlatu na vsaki glavi zlat kronan in ravno tako oborožen črn dvoglavi orel, spodaj na rdečem temelju srebrno bruno, ki ga presega iz osti rastoča zlata sulica sv. Sergija.

d) Hrbtni štīt kaže simbol avstrijske cesarske oblasti: Na zlatem temelju črn dvoglavi orel, na vsaki glavi kraljeva krona, zlat oborožen, v levem kremplju meč in žezlo, v levem državnem jabolko.

Na hrbtnem štitu počiva avstrijska cesarska krona; kot ščitodržec mu služi na desni stoječi, zlat oborožen in črno čez zlat predeljen krilati lev.

C) Levo stoječi združeni grb dežel svete ogrske krone kaže hrbtni štīt (b) z nanj položenim srčnim štitom (a).

a) Preklani srčni štīt vsebuje mali grb ogrske države: Desno sedemkrat rdeče in srebrno predeljeno polje in levo v rdeči barvi na zlat kronanem, ostala dva dela presegajočem srednjem delu zelenega trogorja dvojnati srebrni križ v taci.

b) Hrbtni štīt je razčetrtojen z razklanjo, vtaknjeno in stranskih robovih vpognjeno ostjo.

1. (Zgoraj, desno.) Kraljevina Dalmacija: Na modrem temelju tri (2, 1) zlat kronane, naprej zroče zlate levje glave.

2. (Zgoraj, levo.) Kraljevina Hrvaška: V petih vrstah po pet razpredelkov v srebrni in rdeči barvi.

3. (Spodaj, desno.) Kraljevina Slavonija: Na modrem temelju rdeče brunu, obrobjeno z dvema ozkima srebrnima valovitima brunoma, na glavnem brunu tekoča naravna kuna, nad brunu zlat žareča, zlat obrobjena, šeststeroostna rdeča zvezda.

4. (Spodaj, levo.) Sedmograško: Predeljen z ozkim rdečim brunom; zgoraj na modrem temelju rastoč zlat oborožen črn orel, ki ga v zgornjem desnem kotu spremlja žareče zlat solnce, v levem pa pojemajoč srebrn lunin krajec; spodaj v zlatu sedmeri (4/3) trozobi rdeči stolpi (gradovi) z zaprtimi vrati, dvema zobčastima nadzidkoma — zgornji po tri, spodnji po štiri zobove — in med temi dva okna.

5. (Ost, na sredi.) Bosna in Hercegovina: Na zlatem temelju od levega ščitovega roba iz srebrnih oblakov prodirajoča zakrivljena, rdeče oblečena roka, v goli pesti vihteč golo krivo sabljo z zlatim ročajem.

6. (Ost, levo.) Reka: Rdeč temelj, na skali proti levi obrnjen, zlat oborožen črn dvoglavi orel, ki drži svoj levi kremplj nad ležečo rjavo žaro, iz katere teče proti vzhodu skale obila voda; nad orlovima glavama modro podložena cesarska krona z navzdol spuščajočima se modrima trakovima.

Na štitu stoji sveta ogrska krona in kot ščitodržec služi na levi strani plavajoči belo oblečen angel.

Pod redom zlatega runa, ki oklepa štīt Najvišje cesarske hiše, so nameščeni veliki križi treh najvišjih redov za zasluge: zgoraj vojaški red Marije Terzije na svojem rdeče-belem-rdečem traku, tik spodaj kraljevi ogrski red Sv. Štefana in avstrijski cesarski Leopoldov red — oba zadnje imenovana na svojih verižicah — med ščitoma obeh državnih grbov, v eni vrsti drug pod drugim.

Skozi ornament, ki služi za podlogo celemu sestavku, se vije zlat obrobjen, srebrn trak z geslom: »Indivisibiliter ac inseparabiliter« v črni lapidarni pisavi.

II. Mali grb.

Mali grb Avstrije tvori prosto plavajoči na obeh glavah kraljevsko kronani zlat oboroženi črni dvokrilni orel, ki nosi v svojih krempljih državni meč in žezlo in na levi državnem jabolko, medtem ko pokriva njegove prsi rdeč štīt, skozi katerega gre srebrno bruno. Nad glavama orlov se pojavlja avstrijska cesarska krona z doli plapolajočim trakovi (pendence). Dvokrilni orel malega avstrijskega državnega grba se lahko v slučaju potrebe, kakor n. pr. v malem skupnem grbu avstro-ogrskih monarhije postavi tudi v zlat štīt. Cesarska krona nad glavam naj se postavi tako, da se na štitu izpuste trakovi (pendence).

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 11. oktobra. Uradno se razglša:

Ruski napadi so včeraj na celi severovzhodni bojni črti ponehali. Sovražnik je izvedel le nekaj sunkov na našo črto ob Stripi, ki so se bili zanj s popolnim neuspehom končali. Med železnico in spodnjim Stišem je bil sovražnik vržen proti severovzhodu.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 11. oktobra. Veliki glavni stan:

Vojna skupina generalfeld-maršala pl. Hindenburga.

Pri Dvinsk in severovzhodno od Vidsy so bili odbiti ruski napadi. Zahodno od Smorgona je bilo sestreljeno neko sovražno letalo.

Vojna skupina generalfeld-maršala princa Leopolda Bavorskega.

Izlazka je bil vzhodno od Baranovičev odbit slab sovražni sunek.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

V kavalerijskih bojih v pokrajini Kuchocka—Vola je vržen sovražnik za odseke Beziminaje in Vjesolube. Pri Jezercih se še boji niso končali. Severno od Bjelskaje—Vole je bil sovražnik pregnan. — Armada generala grofa Bothmerja je zopet odbila močne sovražne napade. Nemške čete so vzele vrh južno od Hladkega ob Seretu 15 km severovzhodno od Tarnopola in so odbile šest iz vasi Hladki izvedenih ruskih sunkov.

Vrhovno vojno vodstvo.

Z BESARABSKE FRONTE.

Črnovice, 11. oktobra. Ob besarabski obmejni fronti, v bližini južnega brega Dnjestra, se opažajo močna premikanja ruske konjenice. Rusi so pričeli z intenzivnejšim delovanjem artiljerije. Nekaj tekom noči podvzetih sovražnih napadov je bilo uspešno odbitih. Mrzlo-mokro vreme ovira Ruse, da ne morejo na pogozdenem ilovnatem ozemlju izvesti večjih operacij.

IZPRAZNITEV ZAPADNE VOLHINJE.

Iz Krakova se poroča: Rusi pripravljajo izpraznitev zapadnih delov volhinske gubernije. V okraju Žitomir je moralo 200.000 oseb prijeti za popotno palico. Iz Ostrova so spravili 100.000, iz drugih okrajev pa 250.000 ljudi v guberniji Kursk in Jekaterinoslav.

OBSTRELJEVANJE RIGE.

Berlin, 10. oktobra je vrglo neko mornariško letalo na kolodvor v Rigi 10 bomb.

IZGUBLJENA RUSKA KRIŽARKA.

Curih, švicarski listi poročajo iz Petrograda: »Novo Vreme« poroča, da se je v Vzhodnem morju potopila neka ruska križarka.

POZIVI POD OROŽJE V RUSIJI.

Petrograd, 9. oktobra. (K. u.) »Reč« poroča: Car je izdal ukaz, ki poziva z 29. septembrom starega koledarja pod orožje vso črno vojsko prvega poziva in prvih pet letnikov drugega razreda.

KADETI PROTI VLADNIM UKREPOM.

Hamburg. »Neue Hamburger Ztg.« poroča iz Petrograda: Voditelje stranke kadetov je sprejel Goremikin. Izjavili so, da ne bodo več podpirali ukrepov vlade.

Silni napadi Rusov in Italijanov.

»Zeit« poroča iz vojnega tiskovnega stana: Kako zelo je spoznala ententa resno nevarnost za Srbijo, dokazujejo izredno ljuti napadi na raznih delih naše fronte po Rusih in Italijanih, ki skušajo kolikor mogoče razbremeniti Srbe. Zadnje napade so Rusi zopet plačali z ogromnimi žrtvami. Čas, ko so Rusi varčevali z municijo, je, kakor se zdi, potekel. Sedaj razsipavajo material nič manj kot svoj čas v Karpatih.

Tudi Italijani se ne strajajo nobenih žrtev, da bi nam le v sedanjem trenutku postali neprijetni. Na planotah Folgarije in Lavarone divjajo že nekaj dni najljutejši napadi. Sovražnik napada posebno tiste naše forte, ki obvladujejo gornjo sugansko dolino. Naše posadke morajo vzdržati najhujši ogenj. Vedo pa, da je to eden največjih odločilnih trenutkov svetovne vojske in da sovražnik z obupom nadaljuje svojo izgubljeno igro.

Italijani pošiljajo tudi posebno mnogo čet proti švicarski meji. Italijani bodo v najkrajšem času poizkusili zopet z veliko ofenzivo, zadnjo pred zimo.

Podpisujte tretje vojno posojilo!

Prodiranje v Srbiji.

Vojni poročevalci poročajo 11. t. m.: Armada Gallwitz napreduje osobito proti Požarevcu. Uspešno prodirajo tudi deli te armade pri Smederevu. Pri Köveszovi armadi so vzele naše čete 271 metrov visoki Tragač in 258 m visoki Lipak vrhov, ki leže vzhodno od Belgrada. Sibinjska pehota je iztrgala Srbom nek ladjin top, ker je hitro udrila v njih postojanke. Nemške čete so vzele z naskokom vrhove južno od glavnega mesta, gori, ki ležita blizu mesta, Topčider in Dedinje (108 m) kakor tudi Tjanovo goro (206 m).

Obžalovati se mora, ker je vsled obstreljevanja zelo trpela spodnja trdnjava, ki leži ob Donavi, kakor tudi zgornja ob izlivu Save v Donavo ležeča trdnjava. Obe trdnjavi, zgrajeni iz opek in iz kamena, sta bili zgodovinska znaka naše stare utrjevalne umetnosti in sta nudili od katerekoli strani krasen pogled.

Poleg tvorniškega oddelka je trpel tudi mestni del vil ob Kalimegdanu, nekdanji belgrajski mestni park, ki je preprežen z utrjenimi jarki, in mestni del ob cesti kralja Mihaela. Manj je trpela dolga, glavna cesta, ob kateri stoji novi konak, nekaj ministrstev, rusko poslanstvo in boljše trgovine. Belgrajčani so skoraj vsi zapustili mesto.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 11. oktobra. (K. u.) Glavni stan poroča: Pri Anafortu je naša artiljerija dne 9. oktobra, odgovarjajoč na ogenj, prisilila sovražne baterije, ki so obstreljevale naše levo krilo, da so umolknele. V

odseku Ariburnu je naša mina razrušila sovražne podkop. Z uspešnim ognjem naše artiljerije smo porušili sovražno artiljerijsko postojanko pri Corfordere. Sovražnik je bil prisiljen, da je izpraznil to postojanko. V odseku Seddibahar so naši poizvedovalni oddelki v noči od 8. na 9. oktober z bombami napadli sovražne strelske järke in se vrnili s plenom.

Na ostalih frontah ni nič novega.

ALI SE USTAVI NAPAD NA CARIGRAD?

Lugano. »Secolo« poroča iz Lugana: Francosko in angleško vojno vodstvo sta razmotirala, če ne kaže, da bi prekinili operacije na Galipoliju in vrgli vojske proti Bolgarom in Nemcem na Balkanu. Sklep je sicer zelo boleč in povzroči gotovo resne posledice v Egiptu in morebiti tudi v Indiji, a posledice bi bile le začasne in bi jih poravnali, če se posreči, da Nemci ne pridejo v Carigrad. Vojaški strokovnjaki sodijo, da bodo težko resno napredovali na Galipoliju, ker nastopijo v dveh ali treh tednih viharji, ki bodo zelo otežkočili položaj četam na Galipoliju.

PODMORSKI ČOLNI V SREDIZEMSKEM MORJU.

Kolin. »Köln. Ztg.« poroča iz Lugana: Med najjužnejšo točko Grške in Cytero je torpedirana vsak dan ena ladja.

RANJENCI Z DARDANEL NA PORTUGALSKEM.

Lyon, 11. oktobra. (Kor. ur. »Nouveliste« poroča iz Lizbone: Portugalska vlada poizveduje, če bi se mogle gotove gostilne na severnem Portugalskem porabiti za bolnišnice Vlada namerava ranjence in rekonvalescente z Dardanel med zimskimi meseci tam nastaniti.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 11. oktobra. Uradno poročajo: Na južnozahodni bojni črti tudi včeraj ni bilo večjih bojov. Nek napad Italijanov na Mrzli vrh je odbil ogenj naše artiljerije.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Izjalovljeni italijanski podzemeljski napadi.

Duna. Iz vojnega tiskovnega urada se poroča: Ker poizkušajo Lahi, da bi se približali na Dobrdo pod zemljo našim četam, naše čete večkrat izpadajo. Zdi se, da so Lahi prekinili napade na visokih planotah Lavaronne in Folgaria, kjer so bili zopet izgubili približno 2000 mož.

Novice iz Gorice.

5. okt. 1915.

V Gorici smo skromno a toliko bolj pristrčno praznovali 85. imendan našega ljubljenskega cesarja. Ker se v glavni goriški cerkvi svete daritve ne opravljajo, se je vršila slovesna služba božja v cerkvi sv. Antona novega. Sv. maše so se udeležili visoki častniki in multvo. Pri sveti maši je igral vojaški tamburaški zbor prav izborni. Po sveti maši so tamburaši udarili še Radeckijevo koračnico. — Marsikdo bo vprašal, kje so vojaki dobili tamburice. Jaz sem slišal, da so tamburice dobili od tamošnjih tamburašev Slov. kat. izobražen. društva. Veličasten je bil trenutek, ko so tamburaši udarili cesarsko pesem, katero so potem peli vojaki stoje v hrvatskem jeziku. Omembe je vredno, da so ta dan poleg cesarskih vihrale v Gorici tudi slovenske zastave v splošno veselje goriških Slovencev.

Vojaki v strelnih okopih se ne počutijo prav slabo. Te dni sem imel čast stopiti v strelski jarek. Ostrmel sem. Snaga vzorna. Pa kaj snaga! Še celo postelje imajo v strelskih jarkih. Videl sem lepe blazine in mehke pernice, elegantne stole, velika zrcala, naslonjače, divane itd., a tudi krasen oltar sem videl v jarku, pod katerim se je že marsikatera sveta daritev opravila. Seveda vsi strelski jarki niso enaki in niso tako lepo urejeni.

Življenje v Gorici je še precej živahno. Te dni sem bil na soškem mostu pri Pevmi. Dan je bil lep in miren. Skoro da se ni poznalo, da stojim tik sovražnika. Le pogled na Podgoro in na Pevmo me je spominjal na žalostni čas. Soča je žuborela pod mostom ter se vsled naliva penila. Prijazen Pevmenčan mi je pravil, da je pred četrt ure videl štiri mrtva trupla italijanskih vojakov, katere so nesli razpenjeni Sočini valovi seboj proti morju.

Nekega dne je laška granata priletela v Gosposko ulico ter zadela Montovo hišo. Napravila je luknjo ravno nad kipom žalostne Matere božje, ki stoji sredi pročelja glavne hiše. Kip ni bil poškodovan, le kos roke je odletel.

V Gorici se govori, da je Cadorna napovedal, da se napravijo še tri napadalni poizkusi na goriško območje in na dobrobojsko planoto. Ako se še ti trije napadi ponesrečijo, potem stopi italijanska vojska v — defenzivo. Cadorni povemo lako mi

kot nevojaki, da ne samo trikrat, ampak lahko še desetkrat poizkuša priti v Gorico in na dobrobojsko planoto, a vsi poizkusi bodo zaman. Če hoče sebi, svojim vojakom in svoji domovini dobro, naj pobere šila in kopita in naj gre tja, odkoder je prišel. To bo še najbolj pametno.

Soča je hudo narasla in je poplavlila velik del Furlanije. Z dobrobojske planote je bilo videti doli na furlansko ravan poplavo. Italijani so se v naši Furlaniji pošteno okopali in »ofrišali«.

Prelaz Paradiso.

Poročevalec dunajske »Zeit« piše: Prelaz Paradiso je skoraj 3000 m nad morsko gladino ležeča zarez v skalne grmade Presanelle, južno od tonalske ceste. Italijani so začetkom vojne zamudili zasedati ta prehod in oklepajoče ga skale Do dneva vojne napovedi sta taborila na obeh straneh meje avstrijski in italijanski stražni oddelki. Italijani so imeli kot ljudje, ki jih rado zebe, navado, da so vsak večer odšli, zjutraj pa točno zopet prišli. Kdo opiše začudenje naših ljudi, ko je pod večer onega dne, ko nam je Italija izdajalsko napovedala vojno, italijanski stotnik na paradizkem prelazu — očitno nevedoč, kaj se je bilo zgodilo — uljudno pozdravil avstrijske tovariše in s svojimi ljudmi nastopil običajni izprehod v dolino. Seveda so bili Italijani naslednje jutro sprejeti s strelji in od tedaj je najvažnejši prehod ostal v naših rokah, četudi bi ga sovražnik sedle prerad imel! Četudi Italijani po vsakem brezuspешnem infanterijskem napadu za nekaj časa odjenjajo, kakor bi bili osupnjeni, traja ogenj njihove zelo številne težke artiljerije sistematično dalje. Četita branilcev paradiskega prelaza je v zadnjih mesecih videla pasti do 6000 težkih granat.

Boj v takih višinah je predvsem moralno vprašanje. Prave vojne nevarnosti so tu za izkušene vojske razmeroma manjše nego v ravnini, in resnično so naše izgube na vseh delih bojišča v tirolskih visokih gorah zelo neznatne.

Sedaj se bliža visokogorska zima. Prelazne ceste bodo kmalu zasnežene in česar Italijani doslej niso dosegli, ne bodo tudi poslej. Tako sem našel tudi na tonalskem prelazu naše forte nepoškodovane, naše pehotne postojanke cele in dobro delane ter po zaslugi neumornega dela zavrovane pred vsem klimatičnimi ostrošmi.

Novo italijansko vojno posojilo.

Genj, 10. oktobra. Kakor poroča »Tribuna«, je ministrski svet sklenil, da bo novembra v zbornici zahteval novo vojno posojilo v znesku 4 milijard.

Ne simpatiziraj s Srbij!

Stockholm, 10. oktobra. Italijanska vlada je prepovedala nameravane demonstracije za Srbijo.

Potres v Italiji.

Rim, 11. oktobra. V provinci Reggio Emilio je nastal o polnoči močan potres, ki je napravil mnogo škode in povzročil veliko paniko. V Parmi je potres obiskovalce v gledališču tako pretresel, da so glasno kričeli kar najhitreje skušali doseči izhode. Več oseb je bilo pri tem ranjenih.

Primorske novice.

Poreško-puljski škof med begunci z juga. Minolo soboto se je pripeljal na Dunaj poreško-puljski škof dr. Trifon Pederzoli in obiskal knezoškofa dr. Schusterja. Nato se je podal k pomočnemu odboru za begunce z juga in se natančno izvestil o položaju beguncev. Popoldne je obiskal italijanske šole, naslednji dan je pa v italijanski cerkvi opravil službo božjo za begunce, pri kateri mu je stregel dušni pastir beguncev župnik Bratoš. Po sv. maši je imel škof patriotične nagovor na begunce. V ponedeljek se je škof dr. Pederzoli v družbi goriškega glavarja msgr. Fajduttija odpeljal v Lipnico med tamošnje begunce.

Knjižarna K. T. D. v Gorici je še vedno odprta in izborni posluje, kljub temu, da je izmed vseh trgovin najbolj izpostavljena sovražnemu ognju. Montova hiša, v kateri se nahaja knjižarna, je prebita od treh granat in vsa popikana od šrapnelskih kroglic. Obe okni in vrata knjižarne so predrli šrapnelski drobci in razbili šipe in nekaj steklenih stvari. Velika nevarnost je pretela naši knjižarni posebno 24. in 25. septembra, ko so Lahi obstreljevali goriško bolnišnico Rdečega križa in je padalo v njeno obližje preko 100 granat in šrapnelov. Poslujoče osebje vztraja pogumno in veselo dalje.

Dragi brivci v Gorici. Goriški brivci so cene tako pretirano zviševali, da je bil magistrat primoran sam določiti cene. A brivci so razglas o maksimalnih cenah skrili in odirajo dalje. Tako je neki brivec na Tekališču zahteval pred kratkim za briti in striči na golo 1 K 50 vin. Ubogi vojaki, ki pridejo takim brivcem v roke. Opozorjamo g. c. kr. komisarja na to neprijetljivo odiranje gotovih goriških brivcev.

Deževno vreme traja neprestano že štirinajst dni na Goriškem, kar očitno omejuje vojne operacije.

Lep prizor smo imeli v Gorici dne 5. t. m. zjutraj. Bilo je izjemoma jasno, lepo jutro in Lahi so izpustili osem rdeče-belo-zelenih balončkov, ki so nad našimi jarki spustili številne proklamacije in vzbudili z njimi med našim vojaštvom salve — smeja.

Bolnišnico Rdečega križa v Gorici so radi obstreljevanja premestili v krasno palačo knez nadškolijskega deškega seme-nišča.

Z ozirom na slabe poštne zveze naročite takoj srečke „Slovenske Straže“! Žrebanje je že 26. oktobra. Ena srečka samo 1 K. Naročite več srečk skupaj!

Ljubljanske novice.

Ij Prodaja krompirja pri mestni aprovizaciji. Stranke se opozarjajo, da bodo pri mestni aprovizaciji dobivali krompir dotičniki, ki imajo od včeraj (ponedeljka) izdane številke, danes (torek) in sredo. Razprodaja krompirja bodo potem do prihodnjega tedna prenehala, ker ga bodo med tem časom samo dovažali.

Ij Umrli sta včeraj v dež. bolnici Sadnik Kristina, 64 let stara vdova-zasebnica iz Miklošičeve ceste št. 8 in Jug Ivana, v zgodnji mladosti 16 let, hči užitarja Mihaela iz Avč št. 16, okr. Gorica.

Ij Umrli je po dolgi mučni bolezni g. Konrad Seifert, knjigoveški pomočnik v knjigovoznici K. T. D. Pogreb bo jutri popoldne ob pol peti uri iz Škofje ulice 13. N. v. m. p.!

Ij Pozor! Rok dolžnosti naznanila za gumi (kavčug) je dne 15. t. m. in je isto doposlati v teku treh dni. Tozadevne tiskovine se dobe v obrtnem oddelku mestnega magistrata, kamor je izpolnjene tudi doposlati.

Ij Trgovci in prodajalci posode iz posteklenjene in jeklene pločevine ter stranke pozor! Glasom cesarske naredbe bodo morale do 30. novembra zasebne stranke oddati posodo iz bakra, medij in niklja ter se bode za nadomestilo dobila posoda iz drugih kovin (iz jeklene pločevine). Pri posodi iz jeklene pločevine je razločevati »tržno blago« in »srednjetežko blago«. Potem pride »izvetežka posteklena posoda iz jeklene pločevine«, »posoda iz litega železa« in »pokositrena in brušena železna posoda« (posoda iz jeklene pločevine) ter »pralni kotli«. Za vso nadomestilno posodo so uveljavljene najvišje cene, od katerih mora imeti vsak trgovec in prodajalec posode strankam na razpolago in v vpogled vsaj po en izvod. V lokalih za nadrobno prodajo mora imeti trgovec razen cenika

nabit še prav dobro viden napis: »Uradni cenik za pločevinasto in lito posodo ter pralne kotle je na razpolago«. Uradni ceniki se dobivajo pri politični oblasti prve vrste (tedaj v Ljubljani pri magistratu). — Nadzorovanje te naredbe spada v področje obrtne oblasti. Prestopki te naredbe se kaznujejo z denarno globo do 5000 K ali z zaporom do šest mesecev. Naredba stopi v veljavo z dnem razglasitve. — Trgovci kakor tudi zasebne stranke se opozarjajo, da se z nadomestno posodo pravočasno preskrbe.

Ij Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja na razglas c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 31. avgusta 1915, št. 23.245, deželne zakonika št. 27, zadevajoč izdelovanje kruha in peciva, z naročilom, da obvesti vse svoje člane (ki se pečajo s prodajo moke in kruha) o vsebini tega razglasa ter jih osobito pouči, da mora biti razglas nabit v obrtvališčih. Ni sicer dvomiti, da bodo množine žita, oziroma žitnih pridelkov, letos večje, nego lansko leto ob času uvedbe določb o uporabi, vendar je treba največje varčnosti, da se zamore izhajati do letine 1916. V to svrhu bode mestni magistrat v smislu naročila c. kr. deželne vlade z dne 31. avgusta 1915, št. 23.245, nadzoroval izvrševanje predpisov o uporabi žitnih (mlinskih) izdelkov najintenzivnejše ter bode postopal z vso strogostjo zoper one obrtnike in osebe sploh, ki kršijo tozadevne predpise. Zaznalo se je n. pr., da se oddaja v raznih gostilnah kruh gostom brez krušnih znamk in da tudi celo nekatere aprovizacijske organizacije izročajo mlinske izdelke obrtnikom brez kontrole odrezkov krušnih kart. To je popolnoma nedopustno in imajo dotičniki pričakovati strogo kaznovanje.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marjana Bantič, dninarica, 52 let. — Matija Trampus, tesar, 62 let. — Rudolf Klabouch, poddesetnik. — Marija Reich, delavka, 69 let. — Konrad Seifert, knjigovez, 40 let. — Josip Schott, vodja zemljiške knjige, 57 let. — Ivan Trontelj, rejenc v hiralnici, 9 let.

Ij Obrtno gibanje meseca septembra v Ljubljani. Meseca septembra je pri mestnem magistratu priglasilo svoje obrti 8, odglasilo pa 6 strank. Priglasili so: Ernest Sark, Bleiweisova cesta št. 20, trgovska agentura in komisijska trgovina. Roza Fabičič, Židovska ulica št. 7, modistovski obrt. Gizela Darbo, Mestni trg št. 13, trgovina z mešanim blagom izvemšim v § 38/5 o. r. omenjeno blago. Karel Kumar, Šolski drevored št. 4, prodaja sadja in zelenjave. Leopoldina Kunaver, Tržaška cesta št. 2, prodaja sadja, zelenjave in slaščic. Fran Jesih, trgovina z manufakturnim blagom, Stari trg št. 1. Fran Ogorevc, Poljska cesta št. 69, krojaški obrt. Fran Stare sen., Sodna ulica št. 12, trgovina z barvami. Odglasili so: Pust Franciška, Strelška ulica št. 31, trgovina z lesom. Mrak Ivan, Spodnja Šiška št. 196, čevljarški obrt. Tratnik Leopold, Sv. Petra cesta št. 25, pasarski in srebrski obrt. Saldinotti Marija, Spodnja Šiška na trgu, prodaja sočivja, zelenjave in deželnih pridelkov. Ivan Rabič, Cerkevna ulica št. 21, trgovina z mešanim blagom, in Fran Pirc, Vodmatski trg št. 4, prodaja vina in piva v zaprtih steklenicah.

Ij Upokojen je carinski nadzornik Matija Grahek v Ljubljani.

Ij Dobrodelni koncert. Kakor smo že poročali, je združena bolnišnica in avto-godba priredila dne 3. oktobra v dvorani hotela »Union« dobrodelni koncert, katerega čisti dohodek je namenjen podpornemu skladu za vdove in sirote padlih vojakov iz Kranjske. Dohodek tega dobrodelnega koncerta v znesku 500 K je bil v ta namen izročen mestnemu magistratu. Poveljništvu rezervne bolnice v obrtni šoli in poveljništvu auto-delavnice izreka se za tako lepo uspešno dobrodelno prireditev iskrena zahvala.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 11. oktobra. Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

V pokrajini Souchez—Neuville in v Champagni severovzhodno od Le Mesnil so bili odbiti sovražni napadi z ročnimi granatami. Naši letalci so opravili včeraj s štirimi sovražnimi letali. Neko angleško letalo je vzhodno od Popperinge padlo na tla. Severozahodno od Lille je prisilil poročnik Immermann neko angleško dvo-krilno bojno letalo v višini 4000 metrov, da se je moralo spustiti na tla. Ta častnik je s tem v kratkem času prisilil štiri sovražna letala, da so padla. V Champagni pri Somme—Py in na vrhovih ob Maasi je bilo v zračnem boju sestreljeno po eno letalo. Mi smo izgubili eno opazovalno letalo južno od gozda Pretre.

Vrhovno vojno vodstvo.

Franceski zunanji minister obohel.

Pariz, 10. oktobra. (K. u.) »Agence Havas« poroča: Zunanji minister Delcasse, ki boleha, se včeraj ni udeležil ministrskega sveta. Zunanje posle vodi začasno ministrski predsednik Viviani.

Kronski svet v Londonu.

Kolin. »Köln. Ztg.« poroča: Kralj Jurij, Grey in Kitchenor so se posvetovali 8. t. m. o novem političnem in vojaškem položaju: Razgovoru je sledil večji kronski svet, ki so se ga bili udeležili tudi zastopniki francoskega vojnega ministrstva.

Francoski parnik potopljen ob francoskem obrežju.

London. (Kor. ur.) Reuter poroča, da je potopil 3. oktobra nek podmorski čoln pri Cerigu francoski parnik »Provincia«.

Angleži odgodili uradno izdajo seznamov izgub.

Rotterdam. Listi poročajo iz Londona: Vsled številnih težkih izgub na Flanderskem so odgodili izdajo novih angleških seznamov o izgubah za osem dni.

Boji v Champagni.

Berlin. Z zahodnega bojišča se poroča: Sovražni napadi pri Arrasu so skoraj že zaključeni, a v Champagni sovražnik še vedno nastopa. V nemškem vrhov. vodstvu more le ugajati, ker tvegajo Francozi tam vse, ker lahko nemško vojno vodstvo dovaža potrebne rezerve in se pripravi na krepak protisunek.

Pred odločitvijo na zahodu?

Lyon. (K. u.) »Progres« poroča iz Poperinghe: Neprestano delovanje angleškega brodovja proti belgijskemu obrežju kaže, da se pripravlja tako na morju kot tudi na suhem odločen dogodek. Letalci nastopajo v najširšem obsegu. Na celi bojni črti živahno delujejo. Nemci izredno utrjujejo utrdbe.

Novi vrhovni poveljnik francoske mornarice.

Pariz, 10. oktobra. (K. u.) Podadmiral D'Artige du Fournet je prevzel vrhovno poveljstvo vojne mornarice, ker je obolel admiral Boue de Lapeyriere. D'Artige je poveljeval od izbruha vojske sirskega brodovja, pozneje pa brodovju v Dardanelah.

Razna poročila.

VSAK VOJAK DOBI ENO JABOLKO IZ AMERIKE.

Rotterdam, 11. oktobra. Iz sadjerejev in trgovcev s sadjem vseh delov Združenih držav sestavljeni komite se peča z opremo parnika, ki bo peljal jabolka v Evropo. »Westliche Post« poroča, da bo vsak vojak vojskujočih se držav v strelskih jarkih in bolnišnicah dobil po eno jabolko. Parnik bo odplul 19. oktobra in prišel v Evropo začetkom novembra. Vsa jabolka cenijo na 1.200.000 mark.

PORTUGALCI VPOKLICALI POD OROŽJE 22.000 REZERVNIKOV.

Amsterdam. »Telegraph« poroča iz Lizbone, da so vpoklicali pod orožje 22 tisoč rezervnikov.

ANGLEŠKO-ŠPANSKI SPOR.

Rotterdam. »Courant« poroča: Angleški veleposlanik v Madridu je protestiral, ker se v časopisju in med narodom agitira, naj se Gibraltar vzame Angliji.

IZ MEHIKE.

London. (K. u.) Reuter poroča, da je bil 9. oktobra usmrčen v Mehiki prejšnji notranji minister Huerta Granados, ker je bil sokriv ob umoru predsednika Madero.

VELIKE ZALOGE MESA IN JAJC V AMERIKI.

Rotterdam, 4. oktobra. Iz Washingtona se poroča: Glasom izkaza državnega zdravstvenega urada je bila produkcija jajc v Združenih državah letos tako velika kakor še nikdar. Državne zaloge so že prenapolnjene z jajci, tako da ni mogoče spravljati nadaljnjih jajc. Samo v Trentonu leži tačas 21 milijonov jajc. Ravno tako so mesne zaloge v državnih zmrzovalnicah neizmerno; samo v Trentonu je 7 milijonov funtov zmrznjenega mesa.

Dnevne novice.

+ Čast Hrvatom, branilcem naše domovine! Beseda o hrvaško-slovenskem bratstvu je ob Soči postala dejanje. Hrvatje združeni s Slovenci junaško branijo južno mejo države. V priznanje zaslug Hrvatov na severnem in južnem bojišču je cesar ob sprejemu ogrske in hrvaške deputacije poudarjal svoje veselje, da se vije iz dunajske mestne hiše tudi hrvaška rdečo-belo-modra zastava. Kako naj se Slovenci zahvalijo Hrvatom za junaško brambo naše meje? Sledimo onemu zgledu, ki je našega cesarja ob sprejemu Hrvatov na Dunaju tako razveselil. Sedaj in v vsej bodočnosti imej naša zahvala viden znak: tudi iz naših domov naj vedno plapolata hrvaška zastava! Kakor je plapolala na cesarskem Dunaju, tako naj odsej ponosno plapolata tudi po vseh naših deželah! Cesar je pokazal, da mu je mila in draga, naj bo tudi vsem nam!

+ Lep zgled slovenskim županstvom je dalo županstvo v Bohinjski Bistrici, ki

je poslalo »Slovenski Straži« 50 kron za 50 siročam v korist ubogim otrokom, vdovam in srotam padlih vojakov ter invalidom. Naj bi temu zgledu sledilo takoj vsako slovensko županstvo in tako pokazalo, da se zaveda v sedanjem resnem času svojih dolžnosti napram ubogim slovenskim otrokom, invalidom in vdovam padlih vojakov. V prvi vrsti slovenska županstva so poklicana to akcijo podpirati. Občinski možje vseh slovenskih županstev, prihodnje nedeljo sklenite povsod, da naročite srečke »Slovenske Straže«. Posnemajte Bohinjec!

+ Vsa slovenska gospodarska društva, posojilnice in druge zadruge nujno prosimo, da takoj naroče srečke »Slovenske Straže«.

+ Raznim dobrotnikom! Naš list večkrat potrka na znana dobra srca cenjenih svojih čitateljev in jih ogreva po potrebi sedaj za to, sedaj zopet za kako drugo veliko potrebo. In kakor se vidi, ne trka zaman, kar kažejo večje in manjše svote, ki jih žrtvujejo naši somišljeniki. Prosimo pa v imenu z delom preobloženega upravniškega osebja, naj se pošiljajo razni darovi naravnost tja, kamor spadajo: Rdečemu križu, »posredovalnici za slov. begunce« v Ljubljani, »dijaški in ljudski kuhinji« itd., ne pa na naslov našega lista, ker se s tem silno ovira delo.

+ Hrvatsko in nemško berivo za vojake. Kjer potrebujejo hrvatskih knjig in časnikov za vojake, naj se obrnejo na kapucinski samostan v Reki. Za nemške pa na Centrale für Soldatenlektüre Wien IX. Canisiusgasse. — Tudi po slovenskih je že mnogo popraševanja; zato naj se dobre knjige, zlasti molitveniki, še vedno nabirajo in odpošiljajo Kat. bukvarni v Ljubljani.

— Osebnosti s pošte. Razpisano je poštarsko mesto v Šent Vidu pri Ljubljani (II/1). Prošnje je vložiti v teku treh tednov. — Oficijant Drago Avser je imenovan za poštarja v Železnikih, oficijantka Josipina Milavec pa za poštarico v Jesenicah-Fužinah na Gorenjskem. Nadalje so imenovani za poštarje poštne ekspedientje, namreč: Amadej Destefani za Campolungo, Francišek Tomšič za Polhov gradec, Jurij Prodram za Grižnjani, Jožef Capello za Ločnik, Vincencij Žgur za Rifenberg, Božidar Jeglič za Čerovlje, Mihael Jazbec za Volče pri Tolminu, Martin Grobelnik za Rako pri Krškem, Rafael Chitter za Črni vrh (Verteneglio), Henrik Ilaš za Lupo-glavu, Vincencij Černe za Gorje pri Bledu; nadalje poštne ekspedientke: Mária Šubic za Poljane pri Škofji Loki, Ivana Brišar za Grahovo na Bači, Mária Manzoni za Ročinj pri Kanalu, Mária Logar za Sv. Matija, Kristina Satler za Bazovico, Ida Schuberl za Visco, Franciška Petermann za Dob pri Domžalah, Valerija Loretitsch za Kočevsko reko, Vekoslava Tomažič za Sv. Andraž pri Gorici, Amalija Želč za Prosek, Mária Podkrajšek za Mirno, Marija Reich za Dol pod Ljubljano, Francka Jaklič za Dolenjo vas pri Ribnici ter Anica Milavec za Knežak. Poštna aspiranta: Ivan Deprate in Ivan Teodoslovič sta imenovana za poštne oficijante, in sicer prvi za Vodnjan, poslednji pa za Matulje. Premiščeni so: poštni oficijant Karel Kos iz Komna v Divačo, poštni oficijant Vekoslav Gesso iz Divače v Komen in končno poštna oficijantka Dragica Žetko iz Lovrana v Senožeče. Začasno je umirovljena poštna oficijantka Justina Richtersich na Jesenicah. Poštno službo je odpovedal poštni ekspedient Anton Brozič v Plavi pri Gorici. — Za nadpoštarja v Lovranu je imenovan poštar Ivan Sigovič.

+ Čajni kotli za armado na jugozapadni fronti. — Zahvala najvišjega poveljstva jugozapadne fronte. Njegova ces. in kr. Visokost presvitli gospod generalni polkovnik vojvoda Evžen je kot poveljnik armad jugozapadne fronte štajerski podružnici vojskoprstvenega urada izrekel za preskrbo 1500 čajnih kotlov za jugozapadne armade Svojo najvišjo zahvalo in priznanje.

— Dva orožnika ustreljena. O tem zločinu, ki se je zgodil preteklo soboto okrog 5. ure zjutraj. Podgradom št. 34 v Svibnem pri Zidanem mostu v hiši posestnika Strniša po dom. Derka se nam še poroča: Ko sta orožnika na svojem poizvedovanju stopila v sobo, sta ssumljiva tuja, ki sta ondaj prenočevala, pričela tako nenadoma streljati iz revolverjev, da se orožnika nista utegnili kolkikaj v bran postaviti. Orožnik Puželj, ki je bil takoj mrtev, je oče šestero otrok. Še-le pred kratkim je bil kot poljski orožnik prideljen orožniški postaji v Radečah. O Intiharju je še upati, da okrevaja. Eden onih roparjev je bil že v petek celi dan pri hiši, drugi je pa prišel še-le proti večeru. Tolovaja sta, ko sta orožnikoma odzvela puški z municijo, odšla proti Jatni. Predno ju bodo dobili v roko, se je bati da utegne nastati še prava bitka, če se bosta lumpa hotela braniti.

lj Poroka. Gospod dr. Boris Zarnik, vseučiliški profesor v Würzburgu, se je poročil z gospodično Varenkamp, kandidatino medicine iz Gumbachbacha pri Kolinu.

— Podpisano skladišče kupuje divji kostanj v naravno suhem in zdravem stanu za ceno na licu mesta 12 K za 100 kg. C. in kr. etapno oskrbovalno skladišče v Ljubljani, Dunajska cesta št. 33. (K. u. k. Etappenverpflegsmagazin.)

— Umrl je v Kostanjevici na Dolenjskem brat kadeta 17. pešpolka inž. g. Rueha. V začetku vojske je šel v Galicijo kot pionir in tam oboel na koletri. Ko se je decembra 1. l. vrnil domov, je polagoma pešal in sedaj podlegel jetiki.

— Senzacionalen uspeh preiskave pri mesarjih. Iz Osijeka na Hrvaškem se poroča: Pri tamošnjih mesarjih in prekupcih mesa in slanine so merodajne oblasti izvršile preiskavo, seveda ne brez velikega uspeha. Upijejo, da ni slanina, pa jo je vkljub temu dovolj, samo treba jo je poiskati. Tako so jo našli pri mesarjih in sicer po 1360 kg, 1500 kg, 1900 kg, 2500 itd. Oblast je lepo mast in slanino zaplenila in tako prebivalstvo z vsem preskrbela. Tako bi bilo treba še kje drugje postopati, ne samo v Osijeku.

— Iz ljudsko šolske službe. Ckr. dež. šolski svet je dovolil, da sme poučevati brezplačno na ljudski šoli pri Devici Mariji v Polju izprašana učiteljska kandidatinja Ruža Divjak. Na znanje se je vzel izstop učiteljice Štefanije Novak, Ane Pirc in Marije Rott in vstop učiteljskih kandidatkin sestra Vincencija Blejec, Stana Pirc in Alma Trtnik na osemrazrednici Lichtenturnove sirotišnice.

lj »Ilustrirani Glasnik« št. 7. ima sledečo vsebino: Pokrajina južnega bojišča: Doberdobska planota. — Avstro-ogrsko mornarica: Bombardiranje italijanskega pristanišča Bari. — Obupni in brezuspešni nočni napadi Italijanov na naše dobro utrjene postojanke pri Tolminu. — Ljubljanski cesarski strelci. — Zakopi ob Dnjestrju. — Ljubljanski cesarski strelci: Zadnja služba božja ob Dnjestrju. — Junaki 6. stotnije 37. domobranskega pešpolka. — Valentin Skušek, padel ob Dnjestrju. — Padli junaki. — Ljubljanski cesarski strelci: Pogreb kadeta Žige Kastnerja. — Kapela na srbsko-črnogorski meji: delo našega črnovojniškega pešpolka št. 27. — Vojaska vila za fronto. — Sv. Peter v Beneški Sloveniji, v katerega bližino so Italijani odpeljali prebivalce iz vasi Srpenica pri Bovcu. — Venizelos, grški ministrski predsednik. — Bolgarski kralj Ferdinand. — Bolgarska prestolnica Sofija.

— Patriotizem v dejanju. V ljudski šoli male občine Smlednik na Gorenjskem je nabrala 100 K za žebelj v »Brambni ščit« v korist zapuščenih vdov in sirot v vojni padlih junakov, katere je v petek osebno v Ljubljani izročila ondotna časna šolska voditeljica ter zabila v ta namen žebelj v »Brambni ščit«. Ta velikodni čin sočutja naj bode vzgled in naj bi našel še mnogo posnemalcev!

— Padel je na severnem bojišču finančni uslužbenec Leopold Erjavec.

— Padel je na severnem bojišču in sicer dne 9. septembra Ludovik Pagon, vojak 27. domobranskega polka, doma iz Grahovega v tolminskem glavarstvu.

— Duh je otemnel v Zagrebu dr. Josipu Ljubiču (Ild Bogdanov), ki je svoj čas izdajal v Zadru »Mlado Dalmacijo«.

— Avče so Lahji 2. t. m. obstreljevali. Avče so zgorele. Prebivalstvo je skupno z vojniki gasilo.

— Kolere v Bosni in Hercegovini od 8. t. m. ni več.

— Umrla je Ivana Rupnik, žena posestnika Jakoba Rupnika iz Zagradščica št. 3, obč. Dobrunje, stara 44 let.

— Namesto k poroki v grob. V Grün pri Aschu je umrl na svojem posestvu 52letni grof Franc Zedwitz, ki se je imel te dni poročiti z damo iz meščanskega rodu.

— Šest sinov v vojni ima posestnica vdova Alojzija Drolc iz Spitaliča, okraj Kamnik. Služijo pa: Alojzij pri 3. havbičnem polku, Peter pri 5. dragonskem polku, Blaž pri 3. top. polku, Martin je pri trenski diviziji v Mostarju, Janez in Franc Drolc pri 7. lovskem bataljonu. Zadnja dva — Janez in Franc — sta v izkazih označena kot ranjena, a vse popraševanje za njima je bilo doslej brezuspešno. Komur njunih tovarišev bi bilo kaj znanega o njih, naj blogovoli sporočiti materi Alojziji Drolc v Spitaliču pri Kamniku.

— Zahvala. Prisrčna hvala in Bog plačaj vsem, ki so kaj darovali za kip sv. Ane v Žažarju pri Vrhniki. Kip je že na svojem mestu v velikem altarju naše cerkve v Žažarju. — Slov. katoliško izobraževalno društvo Žažar.

— Črnovojna služba 43—50letnih zdravnikov. Načelnik poslovnega odseka avstrijske zdravniške zbornice prof. dr. Finger je izjavil, da se bodo tisti 43—50letni zdravniki, ki so bili pri prebiranju spoznani za vojno službo, enako kakor mlajši letniki (do 42. leta) porabili za službo na fronti, ostali pa samo za službo v etapnem prostoru in v notranjosti.

— Sprememba poštne zastave na ladajah. C. kr. trgovsko ministrstvo je odredilo več izprememb glede naše poštne zastave v pomorskem prometu. Namesto dosedanjega italijanskega napisa nosi zastava nemški napis. Tozadevna min. naredba je stopila v veljavo dne 15. septembra letos.

— Cene za živino na Koroškem. Koroška vnovčevalnica za živino je za nakup na Koroškem od 1. oktobra dalje določila naslednje cene: Klavni voli Ia 2 K 40 vin.; klavni voli 2. vrste in vprežni voli 2 K 10 vin. do 2 K 36 vin.; klavne telice Ia 2 K do 2 K 10 vin.; druge vrste 1 K 80 vin. do 2 K; klavne in pitane krave Ia 1 K 90 vin. do 2 K 10 vin.; 2. vrste 1 K 50 vin. do 1 K 90 vin. Mala živina: Klavna teleta za kilogram žive teže 2 K do 2 K 30 vin., zaklana in iztrebljena (mrzla tehtana) 2 K 80 do 3 K 30; mesni prečiščeni 3 K 40 do 4 K, iztrebljeni (mrzli tehtani) 4 K 80 do 5 K 30; klavne ovce 1 K 20 do 1 K 36. Te cene veljajo splošno (ne samo za vnovčevalnico) ter se prestopiti kaznujejo.

— Goreče železo je oškropilo 56letnega delavca Franca Köppel v plavžu v Donawitzu. Obklea se mu je plamenoma užgala in je nesrečnik dobil težke opekline po celem telesu. Prenesli so ga v bolnišnico.

— Alhambra se podira. Preko Curiha je iz Granade dospela vest, da se je premiloli terek, 21. septembra, zvečer podrl podporni zid, malo kasneje pa cel severni del alhambre. Razvaline so zasule tudi »Grand Hotel« ob vzhodju hriba ter se je moral še tisto noč izprazniti. Alhambra t. j. »rdeča trdnjava« je najlepši spomenik arabskega maverskega sloga v Evropi.

— Nov pionirski znak. Za pionirje se uvide nov znak, in sicer sidro z gorečo mino ter cesarsko krono na vrhu. Znaki so za častnike iz pozlačene kovine, za moštvo (tudi za častnike, če se nosi na zlatih navsih) pa iz posrebrene kovine. Znak nosijo vsi častniki in moštva, ki so izvežbani kot pionirji, in sicer oni, ki so pridelen pionirskim oddelkom (vodom), na čepici, vsi drugi pa na levem rokavu vrhne suknje.

— Slepici v telefonski službi. Zadnji čas porabljajo v manjših zasebnih telefonskih centralah v Berlinu tudi slepce. Naprava je opremljena z znameniti otipalne pisave za slepce. Ako se pizkus obnese, se bodo v bodoče na manjših telefonskih postajah nastavliali tudi v vojni oslepelci.

— Železnica v Dalmaciji preko Bosne. Pod tem naslovom piše »Hrvatski Dnevnik«: Neki prijatelj, ki je te dni potoval iz Sarajeva v Dalmacijo po železnici, nam je pripovedoval, da je vožnja izvrstna, ugodna in vzorna. Vozil se je po naslednji progi: Sarajevo — Brod — Sunja — Dobrlin — Prijedor — Knin — Split. Sedaj ni treba potovati preko Metkovića ali Dubrovnika, odkoder je vožnja po morju negotova in parobrodi radi slabega vremena ne vožijo redno.

— Smrtna kosa. V Mostah pri Komendi je umrl posestnik Francišek Jerman, bivši župan, star 81 let.

— Gališki begunci na potu domov. Iz Komende poročajo: Zadnji dan septembra so se poslovili od nas zadnji gališki begunci.

— Fata morgana v Žižkovu. Praška »Union« poroča: V ponedeljek po solnčnem zahodu, po 7. uri se je videla v Žižkovu bližju plinarne fata morgana, ki je trajala nad 10 minut. Videlo se je čez neki most korakati vojaške čete; tudi se je opazilo, da je pokrajina močvirna. Potem se je videlo v nekem strelskem jarku ležati vojake s puško v roki, kakor na preži. Zračno zrcaljenje je stalo ravno nad Prago, če se je gledalo iz plinarne. Posebno lepo se je videlo z Žižkove gore. Oblaki so napravili konec lepi sliki.

— Les sadnega drevja za puškina kopita. Občine so dobile uradni poziv, naj poročajo vojnomu etapnemu poveljstvu v Mariboru, ako bi se v posameznih krajih dobilo kaj sadnega lesa, ki je poraben za izdelavo puškinih kopit. Za to je dober sledeči les: orehov, kostanjev, črešnjev, češpljev itd. Ponudbe in vprašanja na c. in kr. etapno vojaško poveljstvo v Mariboru.

— Na kmetijski gospodinjstvi šoli na Vrhniki se prične šestmesečni zimski tečaj 4. novembra t. l. Sprejemajo se gojenke, ki so izpolnile 14 leto in plačajo mesečno 46 K.

— Potres v Marijinih varih. V Marijinih varih se je 10. t. m. ob 4. uri 55 min. dvakrat povrsti stresla zemlja. Sunka sta bila kratka.

— Oficijalne cvetke za verne duše. Veliko priznanje, ki so ga lani dosegle »cvetke za verne duše«, katere je izdal vojnopomočni urad v dobro uradnega voj-

20 Kron plačam tistemu, ki mi dobi

stanovanje

obstoječe 2—3 sob za 1. november. Ponudbe pod »Stalna stranka« na upravo lista pod št. 2093.

nega skrbstva, je napotilo vojno pomočni urad, da bo spravil tudi letos take cvetke v promet. V sporazumu z zadrugami izdelovalcev umetnih cvetk in vezalcev ter prodajalcev naravnih cvetk na Dunaju bo de se prodajalo pet različnih cvetk in sicer: 1. črnožolta mačeha, 2. rdečebela mačeha, 3. rožnata vrtnica z vinskordečim križem, 4. vinskordeča vrtnica z rožnatim križem, 5. lila vrtnica s črnim križem. Cena za občinstvo znaša za komad 20 vinarjev, obrtnikom pa se bodo oddajale po 15 vinarjev v razpečevanje. Cvetke so v množinah po 50 in 100, ločene po barvah, zamotane v škatlje, ki imajo plobo in monogram uradnega vojnega skrbstva. Naročila je obračati do tehnične obratne centralne vojnopomočnega urada (Techn. Betriebszentrale des Kriegshilfsbureaus, Wien, I. Bezirk, Hoher Markt Nr. 5). Vsakdo se vabi, da naročila odda čimprej, ker je dvomljivo, ali bi se pri današnjih prometnih razmerah moglo naročila, ki bi dosla šele v zadnjih dneh oktobra, pravočasno izvršiti. Ker je bilo lani mnogo oficijalnih cvetk žalibog po neupravičenih ponarejenih, se izrečno povdarja, da bodo tudi letošnje cvetke postavno zavarovane in se bode poseganje v to vzorčno pravico kaznovalo, če ne pade pod splošni kazenski zakon z globami od 50 do 1000 K, oziroma z zaporom od 5 dni do 3 mesecev.

Darovi.

— Za oslepele vojake. Deželnemu odboru so poslali za ustanovitev deželnega zavoda za slepe: g. R. Miklauc, trgovec v Ljubljani 100 K, g. Matko Arko, trgovec v Ljubljani, mesto venca na krsto ranjke gospe Mahrove 20 K, Ivana Krek v Ljubljani nabranih 15 K 40 h ter Marijana in Neža Čadež iz Poljan nad Škofjo Loko 5 K oziroma 2 K. — Bog plačaj darovalcem!

— V. izkaz darov za zavod za slepce. Župnija Črni vrh nad Idrijo 20 K; Marija Teran iz Podbrezja 10 K; zbirka abstinentov iz Povirja na Notranjskem 25 K; župnija Vrhnika 4 K; župnija Žabnica 6 K 40 v; župnija Vič pri Ljubljani 50 K; župnija Stanga 15 K; župnija Svibno 32 K; župnija Preska 10 K; župnija Kamnagorica 50 K; župnija Komenda 20 K; župnija Križe pri Trzinu 32 K; župnija St. Vid pri Ljubljani 60 K; župnija Kropa 20 K; župnija Podzemelj 30 K; Josipina Fleischman iz Metlike 10 K; Lahovič: župnik Valentin Jakelj 4 K, Mana Burger 10 K, Jan. Burger 2 K, Katarina Zorman 2 K; neimenovana 2 K; Jožefa Srakar, delavka v tobačni tovarni, 10 K; dr. Adlešič 20 K; inženir Ratej 2 K; uradnik Volta 2 K; uradnik Kristof 1 K; uradnik Muri 10 K; trgovec Robežnik 10 kron; župnija Središče na Štajerskem 40 K 6 vin.; Neža Puncer iz Braslovč 20 K; rod. bina Praprotnik (po upravnistvu »Slovenskega Naroda«) 15 K; dr. Jos. Marinko iz Stražišča na Gorenjskem 20 K; vojak Al. Cenčič iz Sedla na Goriškem 12 K; neimenovani 3 K; župnija Cerklje na Gorenjskem 200 K; Ana Jamšek, Šmarje-Sap, 2 kroni; zbirka po upravnistvu »Slov. Nar.« 77 K; duh. svetnik Mihael Saje na Skarudini 5 K; neimenovani 20 K; župnija Sv. Jurij ob Pesnici 6 K 12 vin.; župni upravič. Karol Supin v Spod. Idriji 20 K; župnija Sela pri Kamniku 16 K 80 vin.; »Sveta vojska« v Trstu 100 K; Nežika Bister 1 K; Antonija Trampuš 4 K; Marija Jazbec iz Newyorka v Ameriki 45 K. — Znesek 1076 K 38 vin. — Zraven znesek prejšnjih izkazov 3978 K 5 vin. — Skupaj 5054 K 43 vin. — Protialkoholna zveza »Sveta vojska« v Ljubljani.

OVČJO VOLNO

vseh vrst in vsako množino
kupi po najvišjih cenah
J. GROBELNIK,
Ljubljana, Mestni trg šte. 22.

Dve dami iščeta eno ali dve
meblovani sobi
v pritličju ali prvem nadstropju z oskrbo.
Prijazne ponudbe na upravo »Slovenca«
pod šifro »Soba z oskrbo«.

Starejši fant
SODAR

kateri bi opravljal tudi vsa domača dela, dobi službo pod »Sodar 2059« na upravnistvo tega lista.

Sprejemem takoj krepkega
učenca
v trgovino mešanega blaga F. Skušek,
Metlika.

Išče se ključavničarski mojster,
ki bi vzel brezplačno v popolno oskrbo in izučbo
14 letnega
dečka.

Pojasnila daje M. Golja, Begunje pri Cerknici.

Namizna jabolka
od 5 kg naprej po 30—60 v kg, razpošilja po povzetju A. OSET, p. Gaštanj, Koroško. Razpošilja se tudi vino jabolčnik, suhe češplje, ter nova zdravična kislá voda »Silva« vrec.

Stare zaboje

kupi v vsaki množini
IVAN RAZBORSEK, Smartno pri Litiji.
Cena po dogovoru.

Župno upravnistvo v Javorju na Koroškem
2079 išče
organista in cerkvenika.

Tisti, ki se za to službo hoče potegovati, naj se obrne na župni urad v Javorju pri Orni na Kor.

Sprejme se takoj **učenec**
v galanterijsko trgovino
Prica & Kramar, Celje.

Konrad Seifert
ki je sinoči po dolgotrajni mučni bolezni, večkrat previden, v 40. letu starosti izdihnil svojo blago dušo.
Pogreb se vrši v sredo dne 13. t. m. ob 1/2 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Škofja ulica št. 13, na pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 12. oktobra 1915.

Išče se dobro renomirana
trgovina

v kakem prometnem trgu na Kranjskem ali Stajerskem za prevzetje z novim letom ali pozneje. Cenjene ponudbe na upravnistvo pod »Trgovina«, 2063 1916, 2063.

Išče se
SOBA

v novi hiši, z razgledom na zeleno, na obkrožju mesta. Prednost: Mirje, Kolozijska, Glinca. Ponudbe pod »Soba A« na upravo »Slovenca«.

Mesto posebnega obvestila.

Potrji globoke žalosti javljamo vsem sorodnikom in znancem pretužno vest, da je naš iskrenoljubljeni dobri soprog, oče, brat in svak, gospod

Josip Schott
c. kr. vodja zemljiške knjige

danes ob 4. uri zjutraj po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v sredo 13. oktobra ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Tabor št. 6 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše za dušniče se bodo brale v farni cerkvi sv. Petra.

LJUBLJANA, dne 12. oktobra 1915.

Žalnoči ostali.

Mestni pogrebni zavod, Ljubljana.

2075

Kranjska deželna banka v Ljubljani

sprejema pod pogoji glasom prospekta prijave za

III. davka prosto 5 1/2 % vojno posojilo

in odobri podpisovalcem pol odstotka od razglašene podpisne cene.

Deželni dvorec Gosposka ul. 2.

Blagovni oddelek Hrvatske zemaljske banke d. d.

1965 podružnica v

= Subotici Szabatka, Ogrska. =

Ponuja veletržcem in preprodajalcem, dokler je kaj zaloge in se ne dvignejo dnevne cene,

za gotov denar:

Santos Superior kavo za ceno po	K	380—
Santos Prima	"	390—
Guatemala GA	"	430—
Costarika CA	"	490—
Matagalpa MA	"	520—
Biser (Perl) PA	"	520—
Bibera Lampong	"	325—
Bibera Tellichery	"	335—
Holland kima	"	145—
Marseille milo 72 %	"	192—
Vanille čokolade	"	440—
Olja čistega maslinovega	"	450—
Olja Sesam Jaffa	"	480—
Kašice A/10	"	105—
Prima og. salame	"	1100—

vse cene se razumevajo za 100 kg od skladišča Szabadka v izvornih zavojih, omotih, zabojih ali sodih.

Naročila se izvršujejo takoj proti predplačilu zneska. Manjše naročbe v poštnih zavojih po 5 kg po povzetju se tudi sprejemajo, izvršuje jih pa bankin veletržec s 5 % nabitka. — Pri bančnem veletržcu se more dobiti po 5 kg tudi I. celi glave riž za ceno po K 3-20, in La Rangon celi riž za ceno po K 2-80 za 1 kg.